

ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ

Кафедри «Суспільних наук»,
«Теорії та історії держави і права», «Кримінального права та процесу»,
«Цивільного та господарського права»

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ
МАГІСТЕРСЬКОЇ (ДИПЛОМНОЇ)
РОБОТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«ПРАВОЗНАВСТВО»**

Навчально-методичні матеріали

УДК 373.5:340+340](075.3)

ББК 67.0я72

*Обговорено та схвалено на спільному засіданні кафедр
«Суспільних наук», «Теорії та історії держави і права»,
«Кримінального права та процесу», «Цивільного та господарського права»
(протокол № 9 від 16 травня 2012 р.)*

Рецензенти:

Шевченко Ярославна Миколаївна – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України

Костенко Олександр Миколайович – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України

Глушков Валерій Олександрович – доктор юридичних наук, професор

Укладачі:

Матвійчук В.К. – доктор юридичних наук, професор

Козаченко І.П. – доктор юридичних наук, професор

Чугаєнко Ю.О. – доктор історичних наук, професор

Осічнюк Ю.В. – доктор філософських наук, професор

Буряк Л. І. – доктор історичних наук, професор

Павко А.І. – доктор історичних наук, професор

Нікітін Ю.В. – кандидат юридичних наук, професор

Слюсаренко О.Л. – кандидат юридичних наук, професор

Карпенко М.І. – кандидат юридичних наук, доцент

Харь І.О. – кандидат юридичних наук, доцент

Попов Ю.В. – кандидат юридичних наук, доцент

Грищенко А.І. – кандидат юридичних наук, доцент

Дараганова Н.В. – кандидат юридичних наук, доцент

Окнян В.К. – кандидат юридичних наук

Методичні рекомендації з написання та захисту магістерської (дипломної) роботи зі спеціальності «Правознавство»: Навчально-методичні матеріали // Матвійчук В.К., Козаченко І.П., Чугаєнко Ю.О., Осічнюк Ю.В., Буряк Л. І., Павко А.І., Нікітін Ю.В., Слюсаренко О.Л., Карпенко М.І., Харь І.О., Попов Ю.В., Грищенко А.І., Дараганова Н.В., Окнян В.К. – К.: Національна академія управління, 2012. – 56 с.

З метою покращення якості підготовки і написання магістерських робіт, у відповідності зі спільним засіданням кафедр: теорії та історії держави і права; цивільного та господарського права; кримінального права та процесу

УДК 373.5:340+340](075.3)

ББК 67.0я72

ЗМІСТ

ЧАСТИНА I.

1. Загальні положення щодо написання магістерської (дипломної) роботи.	5
2. Порядок виконання магістерської (дипломної) роботи.	6
3. Вимоги до структурних елементів магістерської (дипломної) роботи.	10
4. Правила оформлення магістерської (дипломної) роботи.	15
Додатки до частини I.	20

ЧАСТИНА II.

1. Тематика магістерських (дипломних) робіт на 2012-2013 н.р.:	
– з курсу «Конституційне право України»	34
– з курсу «Теорія держави і права»	34
– з курсу «Міжнародне публічне право»	35
– з курсу «Криміналістика»	37
– з курсу «Кримінальне право України»	38
– з курсу «Кримінальне процесуальне право України»	40
– з курсу «Кримінологія»	41
– з курсу «Адміністративне право України»	42
– з курсу «Адміністративне судочинство України»	42
– з курсу «Фінансове право України»	43
– з курсу «Цивільне право України»	44
– з курсу «Цивільне процесуальне право України»	46
– з курсу «Трудове право»	47
– з курсу «Господарське право»	47
– з курсу «Господарське процесуальне право»	48
– з курсу «Екологічне право»	49
– з курсу «Аграрне право України»	49
– з курсів «Філософія права»	50
ВИМОГИ ДО СТАТТИ	53

**Витяг з протоколу № 9 від 16 травня 2012 р.
спільного засідання кафедр «Суспільних наук»,
«Теорії та історії держави і права», «Кримінального права та процесу»,
«Цивільного та господарського права»**

З метою покращення якості підготовки та написання магістерських (дипломних) робіт спільним засіданням кафедр «Суспільних наук», «Теорії та історії держави і права», «Кримінального права та процесу», «Цивільного та господарського права» ухвалено таке рішення:

1. Магістерські (дипломні) роботи виконуються з базових галузей права: «Конституційне право України»; «Теорія держави і права»; «Міжнародне право»; «Криміналістика»; «Кримінальне право України»; «Кримінальний процес»; «Кримінологія»; «Адміністративне право України»; «Адміністративне судочинство України»; «Фінансове право»; «Цивільне право України»; «Трудове право»; «Господарське право»; «Господарське процесуальне право»; «Екологічне право»; «Аграрне право України», а також з курсів суспільних наук (згідно *Тематики магістерських (дипломних) робіт*).
2. Керівникам магістерських (дипломних) робіт вжити заходи, спрямовані на підвищення якості написання та оформлення цих робіт, відповідно до встановлених законодавством вимог.

ЧАСТИНА I.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО НАПИСАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ (ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ

Магістерська (дипломна) робота є логічним завершенням навчання у вищому навчальному закладі «Національна академія управління» і демонструє рівень оволодіння студентом нормативною програмою відповідного IV-го кваліфікаційного рівня за спеціальністю «Правознавство». Магістерська (дипломна) робота є кваліфікаційною науковою працею, виконаною у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що характеризується єдністю змісту і свідчить про внесок автора в науку. Вона містить висунуті автором для прилюдного захисту науково обґрунтовані теоретичні та експериментальні результати, наукові положення.

Магістерська (дипломна) робота, виконується на базі теоретичних знань і практичних навичок, отриманих студентом протягом усього терміну навчання і самостійної науково-дослідної роботи, пов'язаної з розробкою конкретних теоретичних і прикладних завдань.

Метою магістерської (дипломної) роботи є: систематизація, закріплення, розширення теоретичних знань і практичних навичок зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних теоретичних і практичних завдань; вдосконалення навичок ведення самостійної наукової роботи, оволодіння основними методами наукового дослідження, формулювання конкретних наукових висновків та рекомендацій за обраною темою та їх впровадження у практичну діяльність.

До основних задач, які розв'язуються під час написання магістерської (дипломної) роботи, належать:

- ⇒ науковий пошук та визначення теоретичних основ, що розглядаються в роботі;
- ⇒ робота зі спеціальною літературою, законодавством, довідковими, періодичними виданнями, статистичними даними тощо;
- ⇒ узагальнення теоретичного матеріалу;
- ⇒ оволодіння методами наукового аналізу практичної інформації;
- ⇒ формулювання висновків на основі наукової аргументації;
- ⇒ обґрунтування рекомендацій та пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства та практики його застосування.

Загальними вимогами до виконання магістерської (дипломної) роботи є: чіткість побудови структурних елементів, логіка викладу дослідження, послідовність і конкретність подання матеріалу, переконлива аргументація, доказовість висновків і обґрунтованість рекомендацій, практична значущість отриманих результатів.

З огляду на вказане значну увагу слід приділити теоретичним аспектам обраної проблеми, аналізу стану того чи іншого явища, факту, провести глибокий аналіз чинного законодавства з усебічним застосуванням методології та відповідних методик дослідження. Також слід зробити самостійні висновки та пропозиції, спрямовані на вдосконалення чинного законодавства, практики застосування правових приписів тощо.

Бажаним для студентів є використання фактичних матеріалів, що містяться у

статистичних збірниках, довідкових виданнях, аналітичних звітах міжнародних та національних науково-дослідницьких організацій, узагальнення досудового слідства, правоохоронних органів, судової практики тощо.

Тематика магістерських (дипломних) робіт, терміни їх виконання встановлюються на початку навчального року.

Студент самостійно обирає тему роботи, яка затверджується деканом юридичного факультету (див. Додаток 1). На цьому ж етапі відповідно до обраного напрямку дослідження призначається науковий керівник з числа фахівців Академії чи інших наукових установ. Вся тематика робіт є орієнтовною. Остаточна тема магістерської (дипломної) роботи уточнюється з урахуванням її актуалізації в процесі консультацій з науковим керівником та погоджується з деканом юридичного факультету.

Студент несе відповідальність за дотримання встановлених вимог до магістерських (дипломних) робіт і регламенту її виконання. Робота оцінюється позитивною оцінкою тоді, коли вона є самостійно виконаним дослідженням і оформлена відповідно до вимог, які зазначені нижче.

2. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ (ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ

Процес виконання магістерської (дипломної) роботи поділяється на декілька етапів, а саме:

- ⇒ вибір теми магістерської (дипломної) роботи;
- ⇒ формування інформаційної та статистичної (емпіричної) бази написання роботи за визначеною тематикою;
- ⇒ складання плану роботи та узгодження цього плану з керівником;
- ⇒ формування тексту магістерської (дипломної) роботи;
- ⇒ оформлення роботи відповідно до правил, зазначених нижче;
- ⇒ попередній захист магістерської (дипломної) роботи;
- ⇒ доопрацювання (у разі потреби) магістерської (дипломної) роботи;
- ⇒ формування та оформлення остаточного варіанту роботи;
- ⇒ захист магістерської (дипломної) роботи.

На всіх зазначених етапах студент активно співпрацює з науковим керівником магістерської (дипломної) роботи.

Виконання кожного з перелічених вище етапів фіксується в «Індивідуальному графіку виконання магістерської (дипломної) роботи» (див. Додаток 5), до якого науковим керівником роботи вносяться відповідні відмітки («Виконано», «Не виконано», терміни виконання, загальні рекомендації). Підписаний науковим керівником графік і варіант магістерської (дипломної) роботи є основою для прийняття роботи до попереднього захисту.

При виборі теми магістерської (дипломної) роботи доцільно врахувати актуальність теми для держави, права і українського суспільства, в цілому, а також особисті та професійні інтереси студента, визначений ним напрямок науково-дослідної роботи.

Обрана тема підписується науковим керівником та затверджується деканом юридичного факультету. Подальші її зміни або корегування можливі лише з дозволу наукового керівника при достатньому обґрунтуванні необхідності таких змін студентом з наступним затвердженням деканом юридичного факультету.

У процесі підготовки до написання магістерської (дипломної) роботи підбираються та вивчаються юридичні джерела, складається бібліографія. Допомогу студенту в цьому надають працівники бібліотек та науковий керівник. Самостійний пошук юридичних джерел здійснюється за допомогою бібліотечних каталогів (систематичного та алфавітного), реферативних журналів, бібліографічних довідників, засобів Інтернету. Особливу увагу належить приділити періодичним виданням та засобам Інтернету, де оперативно публікуються результати досліджень фахівців відповідних наук. Доцільно при цьому користуватися пошуковими програмами, де по ключових словах можна зібрати систематизований масив даних. При написанні магістерської (дипломної) роботи слід користуватися статистичними даними, які містяться в щорічних виданнях, на сайтах органів державної влади та місцевого самоврядування. Одним із пріоритетних напрямків дослідження є вивчення та узагальнення європейського та міжнародного досвіду, а отже, важливим є вивчення для цього іноземних джерел.

Методика вивчення літератури як основи наукового дослідження в магістерській (дипломній) роботі залежить від характеру та індивідуальних особливостей студента – загальноосвітнього рівня і спеціальної підготовки, ерудиції та особливостей пам'яті, звичок і працездатності.

Разом з тим є доцільним дотримання **загальних правил опрацювання джерел:**

- вивчення літератури з обраної теми слід починати з відповідних підручників, посібників, енциклопедій, довідників, з перегляду власних лекційних та семінарських конспектів, поступово переходячи до ознайомлення з монографічними роботами, статтями з періодичних видань, науковими повідомленнями тощо;

- обов'язково слід ознайомитися з прикладною літературою (законодавчими актами, інструктивними матеріалами, узагальненнями судової практики, відповідними коментарями тощо);

- вивчення складних наукових джерел (монографій) слід починати лише після вивчення навчальних джерел (підручників).

- вивчення книг передує вивченню статей, більш давніх видань, найновішим джерелам.

Підібрана література підлягає попередній обробці. Ознайомлення з нею включає огляд змісту, читання передмови, анотації. Розділи, що мають особливе значення для магістерської (дипломної) роботи, старанно обробляються з огляду, перш за все, на те, які ідеї та пропозиції щодо розв'язання проблемних питань обраної теми в них пропонуються, чи наявні дискусійні питання, різні точки зору на них та чи виявлені протиріччя у процесі їх розв'язання.

Підбираючи літературу для дослідження, слід переглянути такі фахові юридичні журнали як: «Право України», «Юридична наука» (видається в НАУ), «Бюлєтень Міністерства юстиції України», «Вісник Конституційного Суду України», «Вісник Верховного Суду України», «Вісник господарського судочинства» та ін.

У процесі опрацювання літератури на окремих аркушах або картках доцільно робити конспективні записи, виписки з тексту, цитати, зазначаючи наявний цифровий матеріал.

Звертаємо увагу на те, що обов'язково слід занотовувати повні бібліографічні записи джерел, якими користувався автор, назви книги (статті), видавництва (назви журналу), року видання, обсягу книги (номеру журналу), номеру сторінки з тим, щоб використати ці записи для підготовки списку використаних джерел та зробити необхідні посилання на них в тексті магістерської (дипломної) роботи.

Після ознайомлення з джерелами за темою роботи студент вже має сформовану думку про напрям свого дослідження і може пропонувати науковому керівникові **проект плану магістерської (дипломної) роботи**.

Загальними вимогами до складання плану є: наявність кількох розділів (від двох до чотирьох), складна структура, побудова дослідження від загального до часткового і, головне, дотримання меж дослідження визначених темою роботи.

Повторюваними помилками при складанні плану є те, що студенти формують план, у якому лише один розділ охоплює тему роботи, а інші виходять за її межі. Також слід пам'ятати, що назви окремих розділів та підрозділів — це лише частини загальної теми магістерської (дипломної) роботи, тому вони не повинні повторювати назву цієї роботи.

Після остаточного уточнення структури роботи науковий керівник погоджує план роботи.

Формування тексту магістерської (дипломної) роботи відбувається шляхом систематизації та обробки зібраних матеріалів по кожному елементу плану. У текст включаються тільки цілеспрямовано проаналізовані матеріали. На цьому ж етапі виконуються необхідні обчислення, обґрунтуються пропозиції, формулюються висновки, підбирається ілюстративний матеріал (рисунки, таблиці). У процесі роботи визначається необхідність доповнення додатковими матеріалами. Одержаній початковий варіант магістерської (дипломної) роботи доповнюється, уточнюються деякі положення, остаточно формулюються всі висновки і пропозиції.

При написанні тексту слід звернути увагу на **стиль викладу**:

- не потрібно використовувати довгих, заплутаних речень;
- не слід користуватись занадто часто вживаними малоінформативними штампами;
- намагатися викладати думки просто;
- абзаци не повинні складатися з одного речення.

У процесі написання магістерської (дипломної) роботи студент має звертатися до наукового керівника за консультацією, час якої призначається навчальним відділом і включається до розкладу занять.

Виклад тексту роботи повинен відповідати плану і не зводитися до набору непов'язаних між собою окремих положень, фактів. Кожне запропоноване положення необхідно теоретично обґрунтувати, підтвердити підбрами та систематизованим фактичним і статистичним матеріалом. Усі використовувані в тексті таблиці, схеми, графіки, діаграми повинні обов'язково мати відповідні коментарі і мати бути проаналізовані. Якщо такого аналізу немає, то наведені наочні засоби не тільки не зараховуються в актив роботи, а й відносяться до пасиву, через що оцінка знижується за невміння подати досліджуваний матеріал.

Текст магістерської (дипломної) роботи повинен бути відредагованим, стилістично витриманим відповідно до вимог наукового дослідження. Остаточне

оформлення роботи здійснюється відповідно до вимог, які детально описані в наступному розділі цих методичних вказівок.

При виконанні магістерської (дипломної) роботи слід уникати таких типових помилок:

- план не розкриває тему дослідження;
- зміст роботи не відповідає плану магістерської (дипломної) роботи;
- зміст розділів (підрозділів) не відбиває реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта дослідження;
- безсистемне викладення матеріалу, повторення одних і тих самих положень;
- логічні помилки, невміння виокремити головне;
- мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта та предмета дослідження;
- автор не виявив самостійності, робота є компіляцією або plagiatом;
- не зроблено глибокого та всебічного аналізу чинних нормативних документів, нової спеціальної літератури (за останні 5 років) з теми дослідження;
- кількість використаних джерел є недостатньою для всебічного вивчення теми або переважно використовувались підручники, а не спеціальна наукова література;
- поверхово висвітлено стан практики, невдало поєднано теорію з практикою;
- кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням або тексту роботи;
- у роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичений матеріал;
- бібліографічний опис джерел у списку використаних джерел наведено довільно, без дотримання вимог державного стандарту;
- наведено таблиці, діаграми, схеми, які не складені самостійно, а запозичені з підручника, навчального посібника, монографії або наукової статті;
- обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, робота виконана неохайно, з граматичними помилками.

Виконана магістерська (дипломна) робота у встановлений термін, але не пізніше як за місяць до попереднього захисту, подається науковому керівнику. Науковий керівник пише науковий відгук та рекомендує цю роботу до попереднього захисту. Вимоги до оформлення відгуку наукового керівника наводяться у Додатку 3.

До попереднього захисту студент має отримати від зовнішнього рецензента рецензію.

У разі отримання студентом незадовільної оцінки під час попереднього захисту, робота повинна бути доопрацьована з урахуванням зауважень наукового керівника та викладачів кафедри, які приймають участь у процедурі попереднього захисту. У цьому випадку необхідно є процедура повторного попереднього захисту.

До захисту у присутності Державної екзаменаційної комісії (ДЕК) магістерську (дипломну) роботу подають у вигляді спеціально підготовленого рукопису, переплетеного і підписаного автором, науковим керівником та деканом юридичного факультету.

Захист магістерської (дипломної) роботи здійснюється прилюдно, відповідно до встановленого вищим навчальним закладом графіку, у присутності

Державної екзаменаційної комісії до складу якої мають входити фахівці з правознавства. Процедура захисту передбачає стислий (до 5 хвилин) виклад студентом головних проблем дослідження та їх розв'язання, обговорення основних результатів, відповіді на поставлені членами ДЕК запитання. Під час захисту студент має використовувати наочні засоби (роздавальний матеріал, проектор тощо), які дозволяють членам ДЕК більш повно оцінити ступінь здійсненого ним дослідження.

У процесі захисту членами комісії оцінюється глибина знань студентом досліджуваної теми, вміння вести дискусію, обґрунтовувати і відстоювати свою точку зору, чітко відповідати на поставлені запитання. Оцінка виконаної магістерської (дипломної) роботи є синтетичною і формується на основі оцінювання (відгуку) наукового керівника; рецензента (рецензії); оцінок членів комісії (доповіді студента та відповідей на запитання членів ДЕК), що оформлюється відповідними протоколами.

Магістерська (дипломна) робота перезахисту не підлягає і оцінка по ній може бути змінена лише за умов подачі студентом апеляції у день захисту. У цьому разі призначається нова дата засідання ДЕК на якому розглядається подана апеляція та приймається рішення щодо позитивної або негативної відповіді на вимоги, що у ній подані.

За нездовільної оцінки під час прилюдного захисту магістерської (дипломної) роботи вона може бути доопрацьована і внесена на повторний захист не раніше, ніж за рік після терміну її першого захисту.

Остаточна оцінка вноситься у протокол ДЕК, відомість по захисту магістерської (дипломної) роботи, залікову книжку студента та виписку до диплома магістра (спеціаліста).

3. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ МАГІСТЕРСЬКОЇ (ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ

Магістерська (дипломна) робота повинна бути логічно побудованою і бути цілісним і завершеним самостійним дослідженням. В роботі необхідно стисло, логічно і аргументовано викладати зміст і результати досліджень, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології.

Структура магістерської (дипломної) роботи включає (за вказаним порядком):

- 1) титульний аркуш;
- 2) відгук наукового керівника;
- 3) зовнішню рецензію, завірену печаткою та підписом установи, у якій працює рецензент;
- 4) зміст;
- 5) перелік умовних позначень (за необхідності);
- 6) основну частину (вступ, розділи, висновки до кожного розділу);
- 7) висновки (загальні);
- 8) список використаних джерел;
- 9) додатки (за необхідності);
- 10) анотації (українською, російською, англійською мовами), які в змісті не позначаються.

1. Титульний аркуш.

Титульний аркуш магістерської (дипломної) роботи оформляється за встановленою формою (див. Додаток 2) та має містити: найменування вищого навчального закладу, де виконано роботу; прізвище, ім'я та по батькові студента; назив роботи; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по батькові наукового керівника; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по батькові декана юридичного факультету; місто і рік.

Тема магістерської (дипломної) роботи повинна бути, по можливості, короткою, відповідати обраній спеціальності та суті вирішуваній науковій проблемі, вказувати на мету дослідження і його завершеність. Іноді для більшої конкретизації до назви можна додати невеликий (4-6 слів) підзаголовок.

З огляду на це, назва теми роботи не повинна містити загальних положень типу «Господарське право України», «Фінансове право України» тощо, а прямим чином вказувати на проблему, яка розв'язується в її межах. Наприклад, «Правові засоби удосконалення фінансової системи України», «Кримінальна відповідальність за фіктивне банкрутство» тощо. При формулюванні теми роботи не бажано використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Слід також уникати назв, що починаються зі слів «Дослідження питання...», «Матеріали до вивчення...», «До питання...», «Характеристика ...», «Огляд ...» та ін., у яких не відображені у повній мірі суть проблеми.

При виборі теми також потрібно враховувати, що не допускається виконання магістерської (дипломної) роботи за однією і тією ж темою **двома чи більше студентами протягом одного року**, у тому числі за різними формами навчання. Тому слід проконсультуватись на кафедрі або у навчальному відділі з приводу тем магістерських (дипломних) робіт, які були обрані іншими студентами.

2. Відгук наукового керівника.

Вимоги щодо оформлення відгуку наукового керівника подано у Додатку 3.

3. Зовнішня рецензія.

Рецензентом може бути особа, яка здійснює наукову (науково-педагогічну) діяльність та має науковий ступінь доктора (кандидата) юридичних наук. Рецензентом також має право бути фахівець з обраної студентом теми, який займає посаду в органах державної влади (зокрема законодавчої, виконавчої, судової) та місцевого самоврядування. За необхідності, за зверненням студента до наукового керівника не пізніше ніж за один місяць до попереднього захисту, науковий керівник зобов'язаний сприяти студентові та рекомендувати рецензента. Вимоги щодо написання рецензії див. у Додатку 4.

4. Зміст.

Зміст подають на початку роботи. Він повинен містити назви структурних елементів, заголовки (за їх наявності) із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок.

5. Перелік умовних позначень.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів подається (за необхідності) у вигляді окремого списку.

Терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться, а розшифровка таких, що внесені до переліку, наводиться у тексті при їх першому згадуванні.

6. Основна частина.

Основна частина складається зі вступу, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів (за необхідністю) та висновків.

6.1 У *вступі* подається загальна характеристика магістерської (дипломної) роботи в такій послідовності:

- актуальність теми;
- мета і задачі дослідження;
- методи дослідження;
- наукова новизна одержаних результатів;
- апробація результатів магістерської (дипломної) роботи (за наявності);
- структура магістерської (дипломної) роботи.

6.1.1 Актуальність теми

Актуальність теми та доцільність наукового дослідження для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва обґрунтують шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми. Висвітлення актуальності повинно бути небагатослівним, визначати сутність наукової проблеми (завдання).

6.1.2 Мета і задачі дослідження

Формулюється мета роботи і задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Підкреслюємо, що не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. *Мета* повинна бути сформульована таким чином, щоб указувати на об'єкт і предмет дослідження.

Об'єкт дослідження — це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження змістовно визначає тему (назву) магістерської (дипломної) роботи.

6.1.3 Методи дослідження

Перераховують використані наукові методи та змістовно визначають, що саме досліджувалось кожним методом. Вибір методів дослідження повинен забезпечити достовірність отриманих результатів і висновків.

6.1.4 Наукова новизна одержаних результатів

Викладаються аргументовано, коротко та чітко наукові положення, які виносяться на захист, зазначаючи відмінність одержаних результатів від відомих раніше та ступінь новизни одержаних результатів (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток).

Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко і однозначно (без нагромадження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень). У жодному випадку не можна вдаватися до викладу наукового положення у вигляді анотації, коли просто констатують, що в магістерській (дипломній) роботі зроблено те й те, а сутності і новизни положення із написаного виявити неможливо. Подання наукових положень у вигляді анотацій є найбільш розповсюдженою помилкою студентів при викладенні загальної характеристики роботи.

Всі наукові положення з урахуванням досягнутого ними рівня новизни є теоретичною основою (фундаментом) вирішеної в роботі наукової задачі або наукової проблеми.

6.1.5 Структура магістерської (дипломної) роботи

Коротко, одним абзацом зазначається кількість розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, додатків. Загальна кількість сторінок роботи.

Загальний рекомендований обсяг вступу – 3-5 стор.

6.2 Розділи магістерської (дипломної) роботи

Розділи магістерської (дипломної) роботи, як правило, містять у себе підрозділи (нумерація складається з двох чисел, відокремлених крапкою), пункти (нумерація – з трьох чисел), підпункти (нумерація – з чотирьох чисел). Приклад нумерації розділу, підрозділу, пункту, підпункту наведено в Додатку 7.

У кінці кожного розділу формулюються висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів.

У першому розділі студент окреслює основні етапи наукової думки за розв'язуваною проблемою (завданням). Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, студент окреслює основні етапи розвитку наукової думки за свою проблемою. Студент повинен виділити ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми (завдання). Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20% обсягу основної частини магістерської (дипломної) роботи.

У другому розділі обґруntовується вибір напряму досліджень, викладається загальна методика проведення наукового дослідження, наводяться методи вирішення задач та їх порівняльні оцінки. Описуються основні тенденції, закономірності, методи, гіпотези, що розглядаються, принципи дії і характеристики використаних засобів, методик, аналіз статистичних матеріалів та ін.

У наступних розділах описується хід дослідження, умови та основні етапи, з вичерпною повнотою викладаються результати власних досліджень студента, як вони одержані та в чому полягає їх новизна. У цих розділах завдання студента – оцінити повноту вирішення поставлених наукових задач, достовірність одержаних результатів, порівняти практичну та теоретичну доцільність одержаних результатів, зіставити отримані результати з результатами вітчизняних та зарубіжних дослідників, обґруntувати необхідність подальших наукових досліджень у цій сфері.

7. Висновки

Висновки в магістерській (дипломній) роботі структурно поділяються на два види: 1) висновки до кожного розділу; 2) загальні висновки (у змісті та в роботі їх зазначають як ВИСНОВКИ без слова «загальні»).

У висновках викладаються здобуті у магістерській (дипломній) роботі найбільш важливі наукові та практичні результати, які сприяли розв'язанню наукової проблеми (завдання). У висновках необхідно наголосити на кількісних показниках одержаних результатів та обґрунтуванні достовірності результатів.

У висновках необхідно наголосити на кількісних показниках одержаних результатів та обґрунтуванні достовірності результатів. У висновках також формулюють рекомендації щодо наукового та практичного використання одержаних результатів (яке теоретичне, прикладне значення має розв'язання досліджуваної проблеми і як це позначиться на стабільноті розвитку нашої держави, окремих галузях права).

8. Список використаних джерел

Список використаних джерел формується одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Вимоги до оформлення використаних джерел подано у Додатку 6.

9. Додатки

До додатків включається допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття магістерської (дипломної) роботи:

- таблиці допоміжних цифрових даних, статистичні матеріали;
- протоколи та акти впровадження;
- інструкції, методики;
- схеми; діаграми допоміжного характеру;
- інші додаткові матеріали.

10. Анотації (українською, російською, англійською мовами).

Викладення матеріалу в анотації повинно бути стислим і точним. Належить використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових документів, уникати складних граматичних зворотів. Необхідно використовувати стандартизовану термінологію, уникати маловідомих термінів і символів. Післяожної анотації наводяться ключові слова відповідною мовою. Ключовим словом називається слово або стійке словосполучення із тексту анотації, яке, з точки зору інформаційного пошуку, несе смислове навантаження. Сукупність ключових слів повинна відображати основний зміст роботи. Загальна кількість ключових слів повинна бути не меншою трьох і не більше десяти. Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок, через кому.

Анотації в змісті не позначають.

4. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ (ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ

Магістерська (дипломна) робота на правах рукопису оформляється відповідно до державних стандартів України ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення», ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила», ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», ДСТУ 6095:2009 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Правила скорочення заголовків і слів у заголовках публікації» (ГОСТ 7.88-2003, MOD), ДСТУ 7093:2009 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполучень, поданих іноземними європейськими мовами».

Магістерська (дипломна) робота повинна бути стилістично, граматично, а також технічно правильно та акуратно оформлена. Вона комплектується у послідовності, зазначеній у попередньому розділі.

Зразок титульного аркуша наведено в Додатку 2.

Зміст оформлюється у вигляді переліку назв розділів роботи, для кожного з яких вказується відповідний номер початкової сторінки тексту.

Магістерська (дипломна) робота має бути віддрукована на принтері чітко, охайно, без помарок та виправлень. Загальний обсяг магістерської (дипломної) роботи, крім додатків, орієнтовно має бути 80-100 сторінок.

Текст роботи треба розміщувати тільки з одного боку аркуша, на білому папері формату А4 (210x297 мм), залишаючи поля зліва не менше 30 мм, справа не менше 10 мм, зверху та знізу – не менше 20 мм.

У друкованому варіанті на одній сторінці тексту міститься до 30 рядків по 68-70 знаків у кожному. Для цього зазвичай використовують шрифт *Times New Roman* розміру 14 та міжрядковий інтервал зі значенням 1,5. Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою.

Вписувати в текст магістерської (дипломної) роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна чорнилом, тушшю, пастою тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися в процесі написання дисертації можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту (фрагменту малюнка) машинописним способом. Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛІВ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами по центру.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту.

Відстань між заголовком (за виключенням заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 1 інтервал (при міжрядковому інтервалі зі значенням 1,5).

Кожну структурну частину – «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛІВ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» слід починати з нової сторінки.

До загального обсягу роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів роботи підлягають нумерації на загальних засадах.

Нумерацію сторінок, підрозділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами **без знака №**.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках *номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці*.

Такі структурні частини роботи, як «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛІВ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не мають порядкового номера. Всі сторінки, на яких розміщені згадані структурні частини магістерської (дипломної) роботи, нумерують звичайним чином. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не можна друкувати: «1. ВСТУП» або «Розділ 6. ВИСНОВКИ». Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад: «2.3». Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Пunkти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера пункту, підпункту також немає крапки, наприклад: «1.3.2». Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка. Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти (див. Додаток 7).

Посилання. Особливу увагу при виконанні магістерської (дипломної) роботи слід приділити використанню наукових праць інших авторів. Таке використання можливе лише за умови дотримання авторських прав за допомогою належним чином оформленіх посилань.

Посилання на використані джерела здійснюються у тексті роботи із зазначенням порядкового номера посилання за списком використаних джерел.

Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включендо останнього видання.

Посилання роблять у квадратних дужках з позначенням порядкового номеру за списком використаних джерел. Якщо посилання здійснюється в цілому на джерело чи групу джерел, то в дужках зазначаються лише номери посилань, наприклад, «... у працях В.Б. Авер'янова, С.М. Братуся, В.І. Борденюка та В.М. Шаповала [3; 4; 5; 6] зазначається, що...».

Коли необхідно зробити посилання на конкретні сторінки використаних джерел, то слід зазначати і номери посилань, і номери сторінок у джерелах, наприклад, «... А.С. Довгерт та Р.О. Стефанчук [9, с. 86–88; 10, с. 21–27] стверджують, що...».

У випадку, коли автор магістерської (дипломної) роботи бажає в тексті запозичити думку іншого автора, він може вчинити це двома способами: за допомогою *точної цитати*, або передати думку іншого автора без *точного цитування*. В обох випадках посилання є обов'язковим.

Необхідною умовою виконання будь-якої наукової праці, у тому числі й магістерської (дипломної) роботи, є вміння студента на підтвердження своєї правоти посилатися на авторитетні джерела або дискутувати зі своїми опонентами. У цьому випадку академічний етикет вимагає правильно відтворювати текст цитати. Текст цитати береться в лапки і наводиться у тій же граматичній формі, що і в джерелі, зі збереженням особливостей авторського тексту.

При непрямому цитуванні (викладі думок інших авторів своїми словами) варто гранично точно викладати авторські думки й коректно оцінювати думки опонента. Цитування не повинне бути ні надлишковим, ні недостатнім: надлишкове цитування створює враження компілятивного характеру роботи, а недостатнє – знижує наукову цінність роботи студента.

В обов'язковому порядку кожна цитата повинна супроводжуватися посиланням на джерело, оскільки при замовчуванні фактів використання чужого матеріалу магістерська (дипломна) робота до захисту не допускається.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не відділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тесту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, на кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і давати відповідні посилання на джерело).

Список використаних джерел. Список використаних джерел – це елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Бібліографічний опис складається безпосередньо за друкованим твором або за каталогами та бібліографічними покажчиками повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв.

Список використаних джерел формується одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Формування списку використаних джерел за появою посилань у тексті є більш простим способом і полягає у наскрізній нумерації джерел незалежно від того чи це нормативний акт, чи автор, прізвище якого починається з будь-якої літери абетки.

Список використаних джерел повинен містити не менше 60 джерел (монографії, наукові статті у фахових та інших періодичних виданнях, автoreферати дисертацій, дисертації тощо) на кожне з яких має бути в роботі хоча б одне посилання. Список використаних джерел розташовується після висновків з продовженням нумерації аркушів. Приклади оформлення джерел подані у Додатку 6.

Ілюстрації (схеми, графіки та ін.) і **таблиці** необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю або креслення, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. В лівому нижньому куті під таблицею вміщують посилання на джерело інформації (наприклад, *Джерело: Міністерство соціальної політики України*). Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця первого розділу).

Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

Дані таблиці мають бути приведені до єдиної методології, містити інформацію про одиницю вимірювання та дату обчислення значень.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номе-рами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш.

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2».

Оформлення додатків. Додатки розташовуються після списку використаних джерел у порядку появи посилань на них у тексті роботи з продовженням нумерації аркушів. При цьому кожний додаток починається з нової сторінки.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої центровано стосовно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток...» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад, Додаток А, Додаток Б і т.д.

Анотації українською, російською та англійською мовами є останніми аркушами магістерської (дипломної) роботи. Одна анотація (англійською або російською мовою, за вибором студента) повинна бути розгорнутою, обсягом 2 сторінки машинописного тексту (до п'яти тисяч друкованих знаків), інформацією про зміст і результати магістерської (дипломної) роботи, а дві інші – обсягом до 0,5 сторінки машинописного тексту (до 1200 друкованих знаків) – ідентичного змісту інформація про основні ідеї та висновки роботи.

Анотації складаються за формою, яка має такий зміст:

- прізвище та ініціали студента;
- назва роботи;
- спеціальність;
- заклад освіти, де відбувається захист;
- місто, рік;
- основні ідеї, результати та висновки по роботі.

Оформлена у відповідності до сформульованих вимог та повністю укомплектована магістерська (дипломна) робота повинна бути переплетена (зброшувана).

На першій та на останній сторінці студент повинен поставити свій підпис та дату остаточного завершення роботи.

ДОДАТКИ ДО ЧАСТИНИ I

Додаток 1

Декану юридичного факультету
ВНЗ «Національна академія
управління»
проф. Нікітіну Юрію Вікторовичу
студента юридичного факультету

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

ЗАЯВА

ВАРИАНТ 1. (*тема роботи запропонована кафедрою*)

Прошу затвердити тему магістерської (дипломної) роботи «Розвиток вчення про правову державу в сучасній західноєвропейській доктрині». Тема входить до переліку тем магістерських (дипломних) робіт, який запропонований кафедрою.

ВАРИАНТ 2. (*студент пропонує свою тему магістерської (дипломної) роботи*)

Прошу затвердити тему магістерської (дипломної) роботи «Інституційні способи захисту особистих немайнових прав фізичної особи». Ця тема не включена до переліку тем магістерських (дипломних) робіт, що запропоновані кафедрою, проте ... (*пояснення причин, які зумовили обрання запропонованої теми дослідження*)

Дата

Підпис

**Вищий навчальний заклад
«Національна академія управління»**

Юридичний факультет

Магістерська (дипломна) робота на тему:

(тема роботи)

*Студента
денноого (заочного) відділення*

(прізвище, ім'я та по батькові)

Науковий керівник

(вчений ступінь (к.ю.н., д.ю.н.), вчене звання (доцент, професор)

(прізвище, ім'я та по батькові)

Декан юридичного факультету

(вчений ступінь (к.ю.н., д.ю.н.), вчене звання (доцент, професор), посада)

(прізвище, ім'я та по батькові)

Київ 2012

ВИМОГИ щодо оформлення відгуку наукового керівника

Відгук наукового керівника має довільну форму викладення, але повинен містити основні положення, до складу яких входять:

- загальна характеристика проведеної роботи, ступінь виконання поставлених у дослідженні мети та задач (*повністю, частково, не виконано*);
- визначення теоретичних надбань у сфері дослідження, їх глибина, оригінальність, повнота розробки;
- відсутність недоречного цитування, повторів, вміння виділити головне;
- вміння використовувати різні методи наукового дослідження, сучасні засоби обробки та інтерпретації інформації;
- вміння аналізувати та узагальнювати статистичні дані, іншу (можливо публіцистичну) інформацію;
- акуратність, коректність та наукова обґрунтованість висунутих на захист положень магістерської (дипломної) роботи;
- оперативне реагування на зауваження наукового керівника, рецензента, декана юридичного факультету;
- аналіз аргументованості тверджень у висновках і пропозиціях;
- ритмічність роботи та внесення необхідних змін і поправок до тексту магістерської (дипломної) роботи.

За всіма цими ключовими положеннями науковим керівником здійснюється аналіз роботи, з урахуванням позитивних та негативних рис, з посиланням на конкретні сторінки тексту.

В останньому абзаці відгуку визначають ступінь відповідності магістерської (дипломної) роботи вимогам до написання таких робіт та подають узагальнену оцінку рівня виконаної магістерської (дипломної) роботи, з якою робота допускається (або не допускається) до захисту у ДЕК. В останньому випадку причини мають бути достатньо аргументовано обґрунтовані.

Відгук подається у рукописному або друкованому вигляді і не потребує спеціального підтвердження (у вигляді печатки, підписів посадових осіб тощо) особистого підпису наукового керівника.

ВИМОГИ щодо написання рецензії

Пам'ятка рецензенту магістерської (дипломної) роботи

Наявність рецензії та, за бажанням, виступ рецензента на засіданні ДЕК є необхідним елементом творчих дебатів на захисті магістерської (дипломної) роботи. Від ретельності експертизи, аргументованості та повноти висновків рецензента великою мірою залежить оцінка роботи у ДЕК.

Рецензентом може бути особа, яка здійснює наукову (науково-педагогічну) діяльність та має науковий ступінь доктора (кандидата) юридичних наук. Рецензентом також має право бути фахівець з обраної студентом теми, який займає посаду в органах державної влади (зокрема законодавчої, виконавчої, судової) та місцевого самоврядування.

Рецензент на основі вивчення магістерської (дипломної) роботи студента висвітлює у рецензії такі обов'язкові питання, як:

- актуальність обраної теми;
- ступінь обґрунтованості теоретичних положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у роботі;
- зауваження щодо змісту роботи, її позитивні і негативні сторони, висновок щодо її відповідності встановленим вимогам.

Визначаючи актуальність теми, доцільно зазначити про її зв'язок з практикою, ступінь розробленості теми у вітчизняній та зарубіжній літературі.

Оцінка ступеня обґрунтованості теоретичних положень магістерської (дипломної) роботи, висновків і пропозицій повинна бути об'єктивною та відбивати як позитивні, так і негативні сторони дослідження.

Рецензент також повинен оцінити зміст магістерської (дипломної) роботи, її завершеність у цілому й викласти зауваження щодо її оформлення.

Якщо рецензент встановив брак обґрунтованості висновків та пропозицій у роботі, виявив помилки або порушення щодо оформлення (запозичення чужих праць без посилань, невідповідність змісту вимогам), то у рецензії мають бути вказані конкретні причини, через які студентові треба доопрацювати роботу.

У позитивному висновку щодо магістерської (дипломної) роботи рецензент повинен відмітити, що вона є завершеною працею, в якій отримані такі результати, які в сукупності вирішують конкретну державотворчу задачу або в якій отримані теоретичні і (чи) експериментальні результати, що в сукупності є суттєвими для розвитку конкретного напрямку відповідної галузі права.

Рецензент має особисто підписати рецензію і засвідчити її печаткою установи, де він працює. Термін подання рецензії – один тиждень з дня одержання рецензентом магістерської (дипломної) роботи.

РЕЦЕНЗІЯ
на магістерську (дипломну) роботу
на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня МАГІСТР (СПЕЦІАЛІСТ)

студента _____
на тему _____

1. Актуальність теми дослідження

---

2. Рівень аналізу наукового дослідження

---

3. Аргументованість висновків і пропозицій

---

4. Позитивні сторони дослідження

---

5. Негативні аспекти дослідження

---

6. Відповідність до встановлених вимог написання магістерських (дипломних робіт) _____

---

7. Оцінка роботи (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) _____

Рецензент

(вчений ступінь (к.ю.н., д.ю.н.), вчене звання (доцент, професор), посада)

(прізвище, ім'я та по батькові)

(дата)

(підпись)

М.П.

Індивідуальний графік виконання магістерської (дипломної) роботи**Студент денного (заочного) відділення _____**

(потрібне підкреслити)

(прізвище, ініціали)

Освітньо-кваліфікаційний рівень МАГІСТР (СПЕЦІАЛІСТ)**НАВЧАЛЬНИЙ РІК 201__/201__**

№ п/п	Етап	Термін виконання	Примітка (виконано, не виконано)
1.	<i>Вибір теми і призначення наукового керівника</i>	Протягом двох тижнів з моменту початку занять на 5 курсі	
2.	<i>Затвердження теми і плану роботи науковим керівником, деканом юридичного факультету</i>	Протягом місяця з моменту початку занять на 5 курсі	
3.	<i>Визначення статистичної, інформаційної бази дослідження, складення бібліографії</i>	Протягом двох місяців з моменту початку занять на 5 курсі	
4.	<i>Оформлення і обговорення з науковим керівником 1-го розділу роботи</i>	Протягом чотирьох місяців з моменту початку занять на 5 курсі	
5.	<i>Оформлення і обговорення з науковим керівником 2-го розділу роботи</i>	Протягом шести місяців з моменту початку занять на 5 курсі	
6.	<i>Оформлення і обговорення з науковим керівником 3-го розділу роботи</i>	Протягом восьми місяців з моменту початку занять на 5 курсі	
7.	<i>Доопрацювання роботи, оформлення кінцевого її варіанту. Отримання відгуку, рецензій</i>	Протягом дев'яти місяців з моменту початку занять на 5 курсі	
8.	<i>Попередній захист роботи</i>		
9.	<i>Підготовка доповіді, ілюстративних матеріалів</i>	Протягом десяти місяців з моменту початку занять на 5 курсі	
10.	<i>Захист магістерської (дипломної) роботи у ДЕК</i>	Через десять місяців з початку навчання на 5 курсі	

Приклади оформлення джерел¹

Елементи, виділені **напівгрубим курсивом**, є факультативними і вводяться в бібліографічний запис залежно від теми наукової роботи. Проміжки між знаками та елементами запису є обов'язковими і використовують для розрізnenня знаків граматичної і приписаної пунктуації.

Книги Однотомний документ

Один автор

1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. — Львів : Свічадо, 2006. — 307 с. — (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV—V ст. ; № 14). — *Переклад за вид. Patrologiae cursus completus. Series Graeca I-CLXI (Paris : J. P. Migne, 1857—66).* — Бібліогр. в підрядк. прим. — ISBN 966-8744-87-X.
2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. ; НАН України, Ін-т математики. — К. : Ін-т математики, 2006. — 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59). — Бібліогр.: с. 97—106 (93 назви) та в підрядк. прим. — ISBN 966-02-3964-5.
3. Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота = *That is more expensive than silver and gold : [розповідь про 70-річний шлях Київ. ювелір. з-ду]* / Наталія Дмитрівна Матюх ; [ред. рада: Цюпко С. В. (голова) та ін.]. — К. : Асамблея діл. кіл : Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. — 311 с : іл., портр. — (Ювеліри України ; т. 1). — ISBN 966-965-810-1.
4. Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. — Львів : Кальварія, 2005. — 196, [1] с. : портр. — (Першотвір = *Individual*). — ISBN 966-663-178-4.

Два автори

5. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : *історія, спогади, арх. док.* / І. Матяш, Ю. Мушка. — К. : Києво-Могилян. акад., 2005. — 397, [1] с. : іл., портр. — (Бібліотека наукового щорічника «Україна дипломатична» ; вип. 1). — Бібліогр. в кінці розд. та в тексті. — ISBN 966-518-338-9.
6. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк ; Акад. адвокатури України, Шк. адвокат. підготов. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11). — ISBN 966-8062-37-X.
7. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник ; М-во освіти і науки України, Ін-т інновац. технологій і змісту освіти. — Львів :

---

¹ На основі нового стандарту з бібліографічного опису ДСТУ ГОСТ 7.1:2006.

Растр-7, 2007. — 375 с. : іл., табл., портр. — Бібліогр.: с. 358—362. — ISBN 978-966-2004-01-4.

Три автори

8. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с. : ил. — Предм. указ.: с. 263—265. — Бібліогр. в конці гл. — ISBN 978-966-415-020-7.

Чотири автори

9. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.] ; Укр. НДІ продуктивності АПК М-ва аграр. політики України. — К. : НДІ «Украгропромпродуктивність», 2006. — 106 с. : табл. — (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи). — Бібліогр.: с. 106. — ISBN 966-7803-97-X.

10. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздєв, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. — К. : Вища освіта, 2006. — 478, [1] с. : іл., табл. — (ПТО: Професійно-технічна освіта). — Бібліогр.: с. 472—473. — ISBN 966-8081-58-7.

П'ять і більше авторів

11. Психология менеджмента / [Власов П. К., Липницкий А. В., Лущихина И. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. — [3-е изд.]. — Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с. : ил., табл. — Бібліогр.: с. 504—510. — ISBN 966-83243-34-X.

12. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.] ; Укр. ін-т соц. дослідж. — К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. — 115 с. : іл., табл. — (Серія «Формування здорового способу життя молоді» : у 14 кн. ; кн. 13). — Бібліогр.: с. 84—85 та в підрядк. прим. — ISBN 966-8435-10-9.

Без автора

13. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. — К. : Грані-Т, 2007. — 119 с. : іл., табл., портр. — (Грані світу). — ISBN 978-966-2923-73-5.

14. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упорядкув., ст., пер. і прим. В. О. Шевчук]. — К. : Грамота, 2007. — 638, [1] с. — Бібліогр. в прим. в кінці розд.— ISBN 978-966-349-045-X.

15. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця XIX — початку ХХ століття : [антологія] / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. — К. : Грані-Т, 2007. — 190, [1] с. : іл. — Бібліогр.: с. 190. — ISBN 978-966-2923-76-6.

16. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології = *Problems of Typological and Quantitative Lexicology* : [зб. наук. пр. / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. — Чернівці : Рута, 2007. — 310 с. : іл., табл. — Текст: укр., рос., англ. — Бібліогр. в кінці ст. — ISBN 978-966-568-897-6.

Багатотомний документ

17. Історія Національної академії наук України, 1941—1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.] ; **НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознав., Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського.** — К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007— . — (Джерела з історії науки в Україні). — **Бібліогр. в підрядк. прим.** — ISBN 978-966-02-4254-8.
Ч. 2 : Додатки. — 2007. — 573, [1] с. : іл., табл. — **Бібліогр.: с. 346—370 (2046 назв).** — Імен. покажч.: с. 529—554. — Геогр. покажч.: с. 555—565. — ISBN 978-966-02-4256-5.

або

Історія Національної академії наук України, 1941—1945. Ч. 2. Додатки / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.] ; **НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т архівознав., Ін-т укр. археографії та джерелознав. ім. М. С. Грушевського.** — К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007. — 573, [1] с. : іл., табл. — (Джерела з історії науки в Україні). — **Бібліогр.: с. 346—370 (2046 назв).** — Імен. покажч.: с. 529—554. — Геогр. покажч.: с. 555—565. — ISBN 978-966-02-4256-5.

18. Межгосударственные стандарты : **каталог : в 6 т.** / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; **ред. Иванов В. Л.**]. — Львов : НТЦ «Леонорм-Стандарт», 2005— . — (Серия «Нормативная база предприятия»). — ISBN 966-7961-45-1. Т. 1. — 2005. — 277 с. — ISBN 966-7961-46-X.

19. Дарова А. Т. Неисповедимы пути Господни... : (Дочь врага народа) : **трилогия** / Алиса Дарова. — Одесса : Астропrint, 2006. — 369, [1] с. : портр. — (Сочинения : в 8 кн. / Алиса Дарова ; кн. 4). — ISBN 966-318-562-7.

20. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : **в 6 т.** / Н. П. Кучерявенко. — Х. : Право, 2002— . — ISBN 966-95754-6-X.

Т. 4 : Косвенные налоги. — 2007. — 534 с. — **Бібліогр. в подстроч. примеч.** — ISBN 966-8467-91-4.

21. Реабілітовані історією. Миколаївська область / обл. редкол.: Гаркуша О. М. (голова) [та ін.]. — К. : Світогляд ; Миколаїв : [б. в.], 2006— . — (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: Тронько П. Т. (голова) та ін.). Кн. 3. — 2007. — 655 с. : іл., портр. — **Текст: укр., рос.** — **Бібліогр. в тексті.** — ISBN 978-966-8837-06-01.

22. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч. 1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова ; **Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т».** — К. : НТУУ «КПІ», 2006. — 125 с. : іл.

Матеріали конференцій, з'їздів

23. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : **матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників [«Молодь України і аграрна реформа»], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.)** / М-во аграр. політики, Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва ; **редкол.: В. М. Нагаєв [та ін.]**. — Х. : Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с. : іл., табл. — **Бібліогр. в кінці доп.** — ISBN 966-7392-31-7.

24. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. — К. : ICOA, 2002. — 147 с. : іл., табл. — ISBN 966-8059-08-5.

25. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : пр. конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Трощенко. — К. : НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. — С. 559—956, XIII, [2] с. — (Ресурс 2000). — Текст парал.: укр., рос., англ. — Бібліогр. в кінці доп.

26. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій = *Problems of mechanics and strength of structures* : зб. наук. пр. / наук. ред. В. І. Моссаковський. — Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. — 215 с. : іл., табл. — Текст : укр., рос. — Бібліогр. в кінці ст. — ISBN 966-7056-81-3.

27. Ризикологія в економіці та підприємництві : зб. наук. пр. за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27—28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ податк. адмін. України [та ін.] ; редкол.: О. Д. Шарапов (голов. ред.) [та ін.]. — К. : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. — 452 с. — Текст: укр., рос. — Бібліогр. в кінці ст. — ISBN 966-7257-60-6.

Препринти

28. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. — Х. : ННЦ ХФТИ, 2006. — 19 с. : іл., табл. — (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьков. физ.-техн. ин-т» ; ХФТИ 2006-4). — Бібліогр.: с. 18—19 (23 назв.).

29. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма- методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. — Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. — 7, [1] с. : іл., табл. — (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1). — Бібліогр.: с. 8.

Словники

30. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. — Х. : Халімон, 2006. — 175, [1] с. : табл. — Алф. покажч. ст.: с. 166—175. — ISBN 978-966-2011-05-0.

31. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : слов.-довід. основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко ; Європ. ун-т. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с. : табл. — ISBN 966-301-090-8.

32. Українсько-німецький тематичний словник = *Ukrainisch-deutsches thematisches Wörterbuch* : [блізько 15 000 термінів] / уклад. Н. Яцко та ін.]. — К. : Карпенко, 2007. — 219 с. — ISBN 966-8387-23-6.

33. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. — 2-ге вид. — К. : К.I.C., 2006. — 138 с. : іл., табл. — ISBN 966-8039-97-1.

Атласи

34. Україна : екол.-геogr. атлас : присвяч. Всесвіт. дню науки в ім'я миру та розв. згідно з рішенням 31 сесії Ген. конф. ЮНЕСКО / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]. — К. : Варта, 2006. — 217, [1] с. : іл., табл., портр., карти. — ISBN 966-585-199-3.

35. Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провід. шляхів і структур неревової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. — 2-ге вид., розшир. та доповн. — Дніпропетровськ : Пороги, 2005. — 218 с. : іл., табл. — Бібліогр. : с. 217—218. — ISBN 966-7985-93-8.

36. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. — Х. : Ранок, 2005. — 96 с. : іл. — Алф. покажч.: с. 94—96. — ISBN 966-672-178-3.

Законодавчі та нормативні документи

37. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань). — ISBN 966-611-412-7.

38. Медична статистика : зб. нормат. док. / М-во охорони здоров'я України, Голов. упр. охорони здоров'я та мед. забезп. м. Києва, Київ. міськ. наук. інформ.-аналіт. центр мед. статистик ; упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотъко. — К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. — 459 с. : табл. — (Нормативні директивні правові документи). — ISBN 966-8318-99-4.

39. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007 / М-во палива та енергетики України. — Офіц. вид. — К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. — VI, 74 с. : іл., табл. — (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція). — Бібліогр.: с. 73.

Стандарти

40. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Покажчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. — [Чинний від 2006—01—01]. — К. : Держспоживстандарт України 2006. — IV, 231 с. : табл. — (Національний стандарт України).

41. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 — ДСТУ ISO 6107-9:2004. — [Чинний від 2005—04—01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — 181 с. : табл. — (Національні стандарти України). — Текст: нім., англ., фр., рос., укр.

42. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устатковання. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007—01—01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. : табл. — (Національний стандарт України).

Каталоги

43. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ «Леонорм-стандарт, 2006— . — (Серия «Нормативная база предприятия»). — ISBN 966-7961-77-X.

Т. 5. — 2007. — 264 с. — ISBN 966-7961-75-3.

Т. 6. — 2007. — 277 с. : табл. — Бібліогр.: с. 277 (6 назв.). — ISBN 966-7961-76-1.

44. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : *каталог-довідник* / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.] ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. — Львів : Новий час, 2003. — 160 с. : іл., табл. — ISBN 966-96146-0-0.

45. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. — [Суми : Унів. кн., 2003?]. — 11 с. : іл.

46. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Горницкая И. П., Ткачук Л. П. ; Донец. ботан. сад НАН Украины. — Донецк : Лебедь, 2005. — 228 с., [4] л. ил. : табл. — Библиогр.: с. 226—227 (28 назв.). — Алф. указ. рус. и латин. назв. растений : с. 181—192. — ISBN 966-508-397-X.

Бібліографічні покажчики

47. Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році : спец.: 24.00.01 — олімп. і проф. спорт, 24.00.02 — фіз. культура, фіз. виховання різних груп населення, 24.00.03 — фіз. реабілітація / О. Куц, О. Вацева ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. — Львів : Укр. технології, 2007. — 74 с. : табл. — Текст : укр., рос., англ.

48. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997—2005 роки / М-во внутр. справ України, Львів. держ. ун-т внутр. справ ; [уклад.]: Кирись Б. О., Потлань О. С. — Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. — 11 с. — (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).

Автореферати дисертацій

49. Новосад І. Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 «Технологія машинобудування» / Новосад Іван Ярославович ; Тернопіл. держ. техн. ун-т ім. Івана Пулюя. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с., включ. обкл. : іл. — Бібліогр.: с. 17—18.

50. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 «Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології» / Нгуен Ші Данг ; Нац. техн. ун-т України «Харків. політехн. ін-т». — К., 2007. — 20 с. : іл., табл. — Бібліогр.: с. 17—18.

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання

51. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 6. — С. 15—18, 35—38. — Бібліогр.: с. 38.

52. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // Бібліотечний вісник. — 2006. — № 6. — С. 14—17.

53. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов — основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. — 2007. — № 1. — С. 39—61. — Бібліогр.: с. 59—61.

54. Ма Шуїн. Проблеми психологічної підготовки в системі фізкультурної освіти / Ма Шуїн // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 5. — С. 12—14. — **Бібліогр.: с. 14.**

55. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моісеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2007. — № 1. — С. 25—29. — **Бібліогр.: с. 29.**

56. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. — 2007. — Т. 2, № 2. — С. 13—20. — **Бібліогр.: с. 20.**

57. Зеров М. Поетична діяльність Куліша / Микола Зеров // Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка : (*нариси з новіт. укр. письменства*) : *статті* / Микола Зеров. — Дрогобич, 2007. — С. 245—291.

або

Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка : (*нариси з новіт. укр. письменства*) : *статті* / Микола Зеров. — Дрогобич, 2007. — С. 245—291.

58. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : *междунар. науч.-техн. конф., 3—5 окт. 2007 г. : тез. докл.* / Нац. аэрокосм. ун-т им. Н. Е. Жуковского «Харьк. авиац. ин-т». — Х., 2007. — С. 33.

59. Чорний Д. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : (*кінець XIX—початок XX ст.*) / Д. М. Чорний. — Х., 2007. — Розд. 3. — С. 137—202.

Електронні ресурси

60. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [*Електронний ресурс*] : [*науч. посіб. для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації*] / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв . — Електрон. дані. — Одеса : Одес. медуніверситет, 2001. — 1 електрон. опт. диск (CD-R) ; 12 см. — (Бібліотека студента-медика = *Medical student's library* : започатк. 1999 р.). — Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000. — Назва з екрана. — *На контейнері назва сер. парал. укр., англ.* — ISBN 966-573-216-1.

61. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [*Електронний ресурс*] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — Електрон. дані. — К. : Інфодиск, 2004. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукраїнський перепис населення, 2001). — Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. экрана.

або

62. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті [*Електронний ресурс*] : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. «Крим-2003») / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарев, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник. — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн.: <http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm>. — Назва з екрана.

ПРИКЛАДИ

Приклади нумерації розділу, підрозділу, пункту, підпункту:

РОЗДІЛ 5

СИСТЕМА АГРАРНИХ ПРАВОВІДНОСИН

ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА

5.1 Характеристика основних видів внутрішніх аграрних правовідносин

5.1.1 Внутрішні аграрні правовідносини

5.1.1.1 Внутрішні аграрні земельні правовідносини

Приклад анотації:

АНОТАЦІЯ

Піддубна В. О. «Теоретичні основи контролю та перевірок в господарській діяльності» – На правах рукопису.

Магістерська (дипломна) робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня (магістр або спеціаліст) зі спеціальністю «Правознавство». – ВНЗ «Національна академія управління», Київ, 2012.

Зміст анотації (за встановленими вимогами).

ЧАСТИНА II

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу «КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

1. Міжнародно-правові договори в системі джерел конституційного права України.
2. Теоретичні проблеми реалізації Конституції України.
3. Інститут конституційно-правової відповідальності в Конституційному праві України.
4. Інститут президентства в Україні.
5. Теоретичні проблеми функцій Президента України.
6. Право вето Президента України.
7. Теоретичні проблеми парламентаризму в Україні.
8. Теоретичні проблеми законодавчої функції Верховної Ради України.
9. Конституційно-правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з пра людини.
10. Теоретичні проблеми референдумного процесу в Україні.
11. Конституційно-правовий статус Конституційного Суду України.
12. Теоретичні проблеми гарантій прав та свобод людини і громадянина в Україні.
13. Система Конституційного права України.
14. Теоретичні проблеми органів самоорганізації населення.
15. Організаційно-правові форми роботи Верховної ради України.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу «ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА»

1. Методологія теорії держави та права.
2. Методи і функції теорії держави та права.
3. Суспільство, особа, держава, право.
4. Сучасні концепції правової держави.
5. Взаємозв'язок права і держави.
6. Співвідношення понять: людина, особа, громадянин.
7. Співвідношення прав, людини і громадянина.
8. Поняття та ознаки основоположних прав і свобод людини і громадянина.
9. Національні гарантії прав і свобод людини і громадянина.
10. Поняття, ознаки і структура громадянського суспільства.
11. Суверенітет держави.
12. Демократична, правова, соціальна держава.
13. Форми держави.
14. Форма правління.
15. Форма державного устрою.
16. Особливості форм української держави.
17. Форми здійснення функцій держави її органами.
18. Механізм держави: сучасні підходи до розуміння.
19. Праворозуміння, його поняття і основні концепції.
20. Особливості походження права у різних народів світу.

- 21.Поняття та види функцій права.
- 22.Співвідношення виховної функції права та правового виховання в сучасний період.
- 23.Виховна функція права та правове виховання в сучасних умовах реформування в сучасних умовах реформування правової системи України.
- 24.Форми права в Україні.
- 25.Джерела і форми права.
- 26.Правовий звичай та правовий прецедент.
- 27.Система права і система законодавства.
- 28.Види систематизації нормативно-правових актів.
- 29.Відмінність норм права, від норм-звичаїв первісного суспільства.
- 30.Соціальні норми.
- 31.Технічні і техніко-юридичні норми.
- 32.Спеціалізовані (нетипові) нормативні приписи права.
- 33.Способи (прийоми) викладення норм права в приписах статей нормативно-правових актів.
- 34.Норма права і стаття нормативно-правового акту.
- 35.Взаємозв'язок норм права з іншими соціальними нормами.
- 36.Структура норми права.
- 37.Види правотворчості держави і суспільства.
- 38.Нормативно-правовий акт, його ознаки та співвідношення з підзаконними актами.
- 39.Форми реалізації норм права.
- 40.Застосування норм права як особлива форма реалізація права.
- 41.Прогалини в праві та колізії в законодавстві та шляхи їх усунення.
- 42.Колізії у законодавстві та шляхи їх подолання.
- 43.Тлумачення норми права.
- 44.Зловживання правом.
- 45.Поняття і ознаки правовідносин.
- 46.Види правовідносин та підстави їх виникнення.
- 47.Структура правовідносин.
- 48.Склад правовідносин.
- 49.Юридичний факт, його поняття та ознаки.
- 50.Правосвідомість: ознаки, структура, функції і види.
- 51.Правова культура: ознаки, структура, види.
- 52.Механізм правового регулювання: поняття та структурні елементи.
- 53.Поняття та елементи правової системи.
- 54.Поняття законності, її принципи, гарантії та взаємозв'язок з демократією.
- 55.Співвідношення законності з правопорядком, суспільним порядком і з дисципліною.
- 56.Світовий (міжнародний) правопорядок.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу «МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО»

1. Проблеми правосуб'єктності в сучасному міжнародному праві.
2. Проблеми реалізації правонаступництва в сучасному міжнародному праві.
3. Актуальні проблеми врегулювання територіальних спорів.

4. Міжнародно-правові аспекти інституту громадянства.
5. Актуальні проблеми реформування Організації Об'єднаних Націй (ООН).
6. Роль та значення міждержавних організацій в сучасних міжнародних відносинах.
7. Проблеми вдосконалення в правотворчій діяльності в сучасному міжнародному праві.
8. Роль, значення, розвиток, тлумачення сучасних міжнародних договорів.
9. Проблеми розвитку приватного інституту (галузі) міжнародного захисту прав людини.
10. Проблеми правосуб'єктності в сучасному міжнародному економічному праві.
11. Функції міжнародного права.
12. Поняття суб'єктів міжнародного права.
13. Форма, джерела міжнародного права.
14. Юридично обов'язкова сила міжнародного права.
15. Міжнародний звичай.
16. Рішення міжнародних організацій і конференцій.
17. Судові рішення та доктрини міжнародного права.
18. Поняття норм міжнародного права.
19. Кодифікація норм міжнародного права.
20. Міжнародно – правове визнання.
21. Правонаступництво в міжнародному праві.
22. Територія в міжнародному праві.
23. Державна територія та її правовий режим.
24. Населення в міжнародному праві.
25. Право притулку.
26. Право міжнародних організацій.
27. Економіка та соціальна Рада ООН: склад, функції, повноваження.
28. Рада з опіки.
29. Міжнародний суд.
30. Вирішення міжнародних спорів.
31. Мирні засоби врегулювання міжнародних спорів.
32. Відповідальність держав у міжнародному праві.
33. Функції та форми здійснення дипломатичної діяльності.
34. Консульське право.
35. Класифікація прав людини.
36. Принципи і стандарти міжнародного захисту прав людини та основних свобод.
37. Універсальна система міжнародного захисту прав людини та основних свобод.
38. Правовий режим внутрішніх вод.
39. Правовий режим територіального моря та прилеглої зони.
40. Виключна економічна зона.
41. Континентальний шельф та його правовий режим.
42. Відкрите море.
43. Міжнародний район морського дна.
44. Основоположні засади міжнародного права навколошнього природного середовища.
45. Діяльність міжнародних організацій у сфері охорони навколошнього природного середовища.
46. Міжнародна охорона окремих об'єктів міжнародного права навколошнього природного середовища.
47. Механізм імплементації міжнародно – правових норм.
48. Стратегія інтеграції України до ЄС.

49. Поняття і види міжнародних злочинів.
50. Організаційно – правові засади міжнародного співробітництва в протидії злочинності.
51. Джерела права Європейського Союзу.
52. Правове регулювання внутрішнього ринку ЄС.
53. Структура права Європейського Союзу.
54. Боротьба з легалізацією (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом і міжнародно – правовий аспект.

Тематика магістерських робіт з курсу «КРИМІНАЛІСТИКА»

1. Використання поліграфу при розкритті та розслідуванні злочинів.
2. Використання “психологічного портрету” при розслідуванні злочинів.
3. Особливості тактики проведення слідчих дій при розслідуванні злочинів, вчинених медичними працівниками.
4. Особливості тактики проведення слідчих дій при розслідуванні злочинів, вчинених працівниками суду та правоохоронних органів.
5. Основи методики розслідування серійних сексуальних вбивств.
6. Використання сучасних можливостей судово-медичної експертизи при розслідуванні злочинів.
7. Сучасні можливості ДНК- аналізу та їх використання в розслідуванні.
8. Типові помилки судової експертизи.
9. Особливості розслідування серійних вбивств.
10. Методика розслідування злочинів, вчинених працівниками правоохоронних органів.
11. Методика розслідування вбивств, вчинених «на замовлення».
12. Використання можливостей операторів мобільного зв’язку при розкритті та розслідуванні злочинів.
13. Методика аналізу матеріалів кримінальної справи.
14. Можливості використання медико-генетичної та судово-імунологічної експертизи при розслідуванні вбивств.
15. Помилки слідчого під час досудового розслідування: види, шляхи попередження та усунення.
16. Основи методики розслідування злочинів проти правосуддя.
17. Використання передового зарубіжного досвіду при розкритті та розслідування злочинів.

Тематика дипломних робіт з курсу «КРИМІНАЛІСТИКА»

1. Правові основи діяльності та сучасна система судово-експертних установ України.
2. Огляд місця події та його значення в розслідуванні злочинів.
3. Місце та значення криміналістичної характеристики в методиці розслідування злочинів.
4. Криміналістичне дослідження та можливості використання запахових слідів при розслідуванні злочинів.

5. Тактичні прийоми допиту на досудовому розслідуванні.
6. Тактика судового допиту.
7. Тактика використання спеціальних знань при розкритті та розслідуванні злочинів.
8. Сучасні проблеми криміналістичної тактики.
9. Сучасні проблеми криміналістичної методики.
10. Протидія розкриттю та розслідуванню злочинів: поняття, сутність, форми.
11. Криміналістична характеристика серійних сексуальних вбивств.
12. Тактичні операції при розслідуванні злочинів.
13. Використання мікрооб'єктів при розкритті та при розслідуванні злочинів.
14. Негативні обставини: поняття, значення та використання в розслідуванні.
15. Тактичні особливості проведення слідчих дій за участю захисника.
16. Форми та види протидії адвокатів розслідуванню кримінальної справи.
17. Тактика проведення слідчих дій за участю неповнолітніх.
18. Криміналістична ідентифікація: поняття, сутність і значення для розслідування.
19. Криміналістичне авторознавство: поняття, наукові засади, сутність, методика дослідження.
20. Інформаційно-довідкове забезпечення розкриття та розслідування злочинів в Україні.

Примітка: використання в дипломній або магістерській роботі законів, нормативно-правових актів, матеріалів судової, прокурорської, слідчої, адвокатської практики (опублікованої та неопублікованої) є обов'язковим.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Загальна частина

1. Принципи кримінального права України, їх характеристика.
2. Чинність кримінального закону у часі та просторі.
3. Тлумачення кримінального закону.
4. Класифікація злочинів.
5. Поняття злочину, його ознаки та відмінність від інших правопорушень.
6. Поняття складу злочину та його види.
7. Поняття об'єкта злочину та його класифікація.
8. Об'єкт та предмет злочину, їх співвідношення.
9. Об'єктивна сторона злочину та її вплив на кваліфікацію злочинів.
10. Суб'єктивна сторона злочину та її вплив на покарання.
11. Суб'єкт злочину за кримінальним правом.
12. Стадії злочину за кримінальним правом, особливості кваліфікації злочинів.
13. Співучасть у злочині за кримінальним правом та її вплив на кваліфікацію злочинів.
14. Форми співучасті, їх характеристика та особливості кваліфікації злочинів.
15. Спеціальні питання відповідальності за співучасті.
16. Повторність у кримінальному праві та її вплив на кваліфікацію та покарання.
17. Сукупність злочинів та її вплив на кваліфікацію та покарання.
18. Рецидив злочинів та його вплив на кваліфікацію та покарання.

19. Довічне позбавлення волі як вид покарання за Кримінальним кодексом України.
20. Штраф як вид покарання за Кримінальним кодексом України.
21. Позбавлення волі на певний строк, його співвідношення з іншими видами покарання.
22. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх.
23. Помилка і її вплив на кримінальну відповідальність.
24. Відстрочка виконання вироку.
25. Умовно – дострокове звільнення від покарання і заміна покарання більш м'яким.
26. Звільнення від покарання у зв'язку з актами амністії чи помилування.

Особлива частина

1. Кримінальна відповідальність за посягання на територіальну цілісність і недоторканність України.
2. Кримінальна відповідальність за доведення до самогубства.
3. Кримінальна відповідальність за зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби.
4. Кримінальна відповідальність за зараження венеричною хворобою.
5. Кримінальна відповідальність за насильницьке донорство.
6. Кримінальна відповідальність за торгівлю людьми або інша незаконна угода щодо людини.
7. Кримінальна відповідальність за експлуатацію дітей.
8. Кримінальна відповідальність за розбещення неповнолітніх.
9. Кримінальна відповідальність за порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або релігійних переконань.
10. Кримінальна відповідальність за порушення недоторканності житла.
11. Кримінальна відповідальність за порушення недоторканності приватного життя.
12. Кримінальна відповідальність за самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво.
13. Кримінальна відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.
14. Кримінальна відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).
15. Кримінальна відповідальність за незаконне використання інсайдерської інформації.
16. Кримінальна відповідальність за забруднення моря.
17. Кримінальна відповідальність за приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення.
18. Кримінальна відповідальність за терористичний акт.
19. Кримінальна відповідальність за порушення вимог режиму радіаційної безпеки.
20. Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою.
21. Кримінальна відповідальність за незаконне заволодіння транспортним засобом.
22. Кримінальна відповідальність за незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини.
23. Кримінальна відповідальність за ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів.

24. Кримінальна відповідальність за сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією.
25. Кримінальна відповідальність за контрабанду наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів.
26. Кримінальна відповідальність за незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.
27. Кримінальна відповідальність за фальсифікацію лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів.
28. Кримінальна відповідальність за незаконне переправлення осіб через державний кордон України.
29. Кримінальна відповідальність за погрозу або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок.
30. Кримінальна відповідальність за незаконні дії з інформацією, яка обробляється в електронно – обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї.
31. Кримінальна відповідальність за зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги.
32. Кримінальна відповідальність за незаконне збагачення.
33. Кримінальна відповідальність за невиконання судового рішення.
34. Кримінальна відповідальність за погрозу або насильство щодо начальника.
35. Кримінальна відповідальність за умисне знищення або пошкодження військового майна.
36. Кримінальна відповідальність за порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення.
37. Кримінальна відповідальність за піратство.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу «КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

1. Питання кримінального процесу в Європейській конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
2. Стадії кримінального процесу за новим Кримінальним процесуальним кодексом України.
3. Дія Кримінального процесуального кодексу України в просторі , в часі та колом осіб.
4. Розвиток принципів кримінального процесу в національному законодавстві України.
5. Розвиток принципів кримінального процесу в Конституції України 1996 р.
6. Принцип верховенства права в кримінальному процесі України.
7. Принцип змагальності сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості.
8. Принцип недоторканності особи в кримінальному процесі.
9. Принцип недоторканності житла в кримінальному процесі.
10. Принцип забезпечення поваги до гідності особи, невтручення в їх особисте та сімейне життя в кримінальному процесі.

11. Принцип забезпечення підозрюваному, обвинуваченому (підсудному) права на захист.
12. Принцип презумпції невинуватості в кримінальному процесі.
13. Принцип з'ясування істини в кримінальній справі.
14. Забезпечення свободи від самовикриття, викриття членів сім'ї чи близьких родичів у кримінальному процесі.
15. Суд присяжних у сучасному кримінальному процесі.
16. Повноваження прокурора за кримінальним процесуальним законодавством України.
17. Предмет доказування у кримінальному процесі.
18. Процес доказування у кримінальному процесі.
19. Заходи забезпечення за кримінальним процесуальним законодавством України.
20. Закриття кримінальної справи в стадії досудового розслідування.
21. Закінчення досудового розслідування складанням обвинувального акта.
22. Судове провадження у першій інстанції за новим Кримінальним процесуальним кодексом України.
23. Судовий вирок в кримінальному процесі України.
24. Судове провадження з перегляду судових рішень за новим Кримінальним процесуальним кодексом України.
25. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції.
26. Особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх.

Примітка: використання в дипломній або магістерській роботі постанов Пленуму Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, матеріалів судової, прокурорської, слідчої, адвокатської практики, опублікованої і неопублікованої, є обов'язковим.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу «КРИМІНОЛОГІЯ»

1. Поняття злочинності.
2. Методи кримінологічних досліджень.
3. Поняття особи злочинця.
4. Причини та умови злочинності.
5. Класифікація причин і умов злочинності.
6. Система суб'єктів спеціальної профілактики злочинів.
7. Профілактична діяльність органів внутрішніх справ.
8. Причини і умови організованої злочинності.
9. Попередження рецидивної злочинності.
10. Кримінологічна характеристика злочинів у банківській сфері та їх попередження.
11. Зарубіжний досвід боротьби зі злочинністю у сфері кредитно-фінансових відносин. Проблема контролю за відмиванням брудних грошей.
12. Основи віктомології.
13. Кримінологічна безпека людини, суспільства, держави.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу «АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО»

1. Становлення та розвиток виконавчої влади в Україні.
2. Адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб.
3. Джерела адміністративного права.
4. Адміністративні неюрисдикційні провадження.
5. Громадські роботи як вид адміністративного стягнення.
6. Адміністративно-правові засади запобігання та протидії корупції.
7. Адміністративно-правовий статус громадянина України.
8. Адміністративно-правовий статус іноземців та осіб без громадянства.
9. Організаційно-правові засади управління митною справою в Україні.
10. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері охорони культурної спадщини.
11. Адміністративно-правова охорона права інтелектуальної власності в Україні.
12. Адміністративно-правовий статус органів прокуратури України.
13. Державне регулювання у сфері будівництва та житлово-комунального господарства України.
14. Державне регулювання у сфері торгівлі та побутових послуг.
15. Адміністративно-правове регулювання у сфері захисту прав споживачів.
16. Адміністративно-правове регулювання усновлення в Україні.
17. Адміністративно-правове регулювання освітньої діяльності в Україні.
18. Правові засади діяльності органів внутрішніх справ в Україні.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу «АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО»

1. Адміністративна юстиція в Україні: поняття, зміст та ознаки.
2. Адміністративне судочинство як спеціалізований різновид судочинства України: загальна характеристика та особливості.
3. Характеристика принципів адміністративного судочинства України.
4. Учасники адміністративного судочинства: характеристика адміністративної процесуальної правосуб'єктності.
5. Справи адміністративної юрисдикції як предмет адміністративного судочинства.
6. Питання визначення компетенції адміністративних судів.
7. Характеристика стадій адміністративного судочинства.
8. Особливості реалізації в адміністративному судочинстві принципів верховенства права та законності.
9. Адміністративний позов: поняття, ознаки та наслідки розгляду.
10. Особливості провадження в окремих адміністративних справах.
11. Європейські стандарти у галузі адміністративного судочинства.
12. Завдання і предмет адміністративного судочинства.
13. Публічно – правові відносини: сутність та ознаки.
14. Публічно – правовий спір.
15. Принципи адміністративного судочинства.
16. Основні інститути адміністративного судочинства.

17. Проходження справи в адміністративному суді.
18. Судові рішення в адміністративних справах.
19. Порядок виконання судових рішень в адміністративних справах.
20. Спори щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень.
21. Спори щодо публічної служби.
22. Компетенційні спори та спори з адміністративних договорів.
23. Виборчі спори.
24. Визначення підсудності адміністративної справи.
25. Судові витрати в адміністративній справі та їх розподіл.
26. Строки в адміністративному судочинстві.
27. Судовий розгляд адміністративної справи по першій інстанції.
28. Апеляційне оскарження адміністративної справи та провадження по ній.
29. Касаційне оскарження адміністративної справи провадження по ній.
30. Провадження по адміністративної справи за винятковими обставинами.
31. Провадження по адміністративної справи за ново виявленими обставинами.
32. Докази в адміністративній справі.
33. Спори за адміністративним позовом суб'єкта владних повноважень до фізичних чи юридичних осіб.
34. Правова допомога при вирішенні справ в адміністративному суді.
35. Адміністративний позов: зміна або відмова від нього. Забезпечення.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу «ФІНАНСОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

1. Фінансова система України в сучасних умовах.
2. Розвиток аудиту як виду фінансового контролю.
3. Державні органи в здійсненні фінансової діяльності.
4. Місце фінансового права в системі права держави.
5. Фінансово-правові відносини, іх зміст і особливості.
6. Організація фінансового контролю в Україні.
7. Ревізія як основний метод фінансового контролю.
8. Поняття бюджету і його роль у виконанні функцій держави.
9. Бюджетний устрій і бюджетна система України.
10. Доходи державного бюджету України.
11. Доходи місцевих бюджетів.
12. Бюджетне регулювання. Принципи і методи регулювання.
13. Видатки державного бюджету.
14. Видатки місцевих бюджетів.
15. Бюджетний процес в Україні.
16. Роль і місце фінансів у регулюванні економіки держави.
17. Правове регулювання неподаткових доходів.
18. Економіко-правова сутність податків і їх загальна характеристика.
19. Сучасна система оподаткування в Україні.
20. Податкове право і податкові правовідносини в системі права держави.
21. Сучасні податкові системи зарубіжних країн.
22. Правове регулювання податків з громадян.
23. Юридична особа - суб'єкт оподаткування.

24. Правовий режим кошторисно-бюджетного фінансування.
25. Правовий статус кредитних установ в Україні.
26. Правова природа фінансування окремих галузей народного господарства.
27. Правове регулювання фінансової діяльності державних підприємств.
28. Порядок оподаткування прибутків комерційних банків.
29. Правове регулювання діяльності державних централізованих фондів.
30. Правові форми бузготікових розрахунків.
31. Правовий режим здійснення валютних операцій.
32. Організаційно-правові питання страхування в Україні.
33. Державний кредит як фінансово-правовий інститут.
34. Правова природа взаємовідносин між банківськими структурами і клієнтами.
35. Правове регулювання державного боргу, його види і шляхи удосконалення.
36. Правові форми управління фінансами.
37. Відносини в сфері банківської діяльності як складова предмета фінансового права: поняття, особливості, види.
38. Правові засади банківської системи України.
39. Правові засади банківського регулювання та банківського нагляду.
40. Правовий статус Національного банку України.
41. Ліцензування комерційних банків та небанківських фінансових установ як функція Національного банку України.
42. Фінансово-правові засади банківського кредитування.
43. Правові норми в сфері банківської діяльності: особливості, види, місце в системі права України.
44. Джерела банківського права.
45. Нормативно-правові акти Національного банку України як джерела банківського права.
46. Правове регулювання відносин Національного банку України та комерційних банків.
47. Тенденції розвитку банківського права України.
48. Правові засади застосування відповідальності за порушення банківського законодавства.
49. Правовий статус банків як учасників податкових правовідносин.
50. Правове регулювання валютних операцій комерційних банків.
51. Правовий статус банків та небанківських фінансових установ як суб'єктів первинного фінансового моніторингу.
52. Правове регулювання розрахункових правовідносин.
53. Правове регулювання готікового обігу в Україні.
54. Правові засади банківської таємниці.
55. Співвідношення приватного та публічного у банківських правовідносинах.
56. Правові засади захисту інтересів вкладників комерційних банків.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

1. Теоретико-правові аспекти визначення цивільного права як самостійної галузі права.

2. Співвідношення цивільно-правової та господарсько-правової теорій регулювання відносин у сфері господарювання.
3. Джерела цивільного права.
4. Принципи цивільного права.
5. Поняття, види та структура цивільних правовідносин.
6. Теоретико-правові засади здійснення та захисту цивільних прав в Україні.
7. Суб'єкти цивільного права.
8. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права.
9. Цивільно-правові аспекти опіки та піклування в Україні.
10. Організаційно-правові форми юридичних осіб в Україні.
11. Підприємницькі товариства як суб'єкти цивільних правовідносин.
12. Правове становище товариств з обмеженою відповідальністі.
13. Актуальні проблеми правового регулювання діяльності акціонерних товариств в Україні.
14. Способи створення та припинення юридичних осіб в Україні.
15. Об'єкти цивільних прав.
16. Цінні папери як об'єкти цивільних прав.
17. Правове регулювання ринку цінних паперів в Україні.
18. Правовий режим цінних паперів в Україні.
19. Правочини у цивільному праві.
20. Особисті немайнові блага: види та способи захисту.
21. Теоретико-правові аспекти цивільно-правового регулювання особистих немайнових відносин.
22. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи.
23. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.
24. Представництво у цивільному праві.
25. Право власності як основне речове право за законодавством України.
26. Правові засади набуття права власності.
27. Правові засади припинення права власності.
28. Правові аспекти здійснення та захисту права власності в Україні.
29. Право власності на землю (земельну ділянку) в Україні.
30. Речові права на чуже майно в Україні.
31. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності в Україні.
32. Правова охорона та захист права інтелектуальної власності в Україні.
33. Авторські та суміжні права в праві України.
34. Авторське право в мережі Інтернет.
35. Правовий захист інтелектуальної власності в Україні.
36. Зобов'язальне право у системі цивільного права.
37. Цивільно-правові способи забезпечення виконання зобов'язань.
38. Застава у цивільному праві України.
39. Іпотека за цивільним законодавством України.
40. Цивільно-правова відповідальність за невиконання и неналежне виконання цивільних зобов'язань.
41. Цивільний договір: поняття та види.
42. Укладення, зміна і розірвання цивільного договору.
43. Правове регулювання договорів з передачі майна у власність.
44. Правове регулювання відносин у сфері захисту прав споживачів.

45. Цивільно-правові аспекти договорів найму (оренди) за чинним законодавством..
46. Правове регулювання надання послуг за цивільним законодавством України.
47. Правові засади здійснення перевезень пасажирів та багажу.
48. Договір зберігання за цивільним правом України.
49. Договір підряду: поняття, види та правове регулювання.
50. Будівельний підряд: поняття, правове регулювання та співвідношення з договором капітального будівництва.
51. Договір страхування у цивільному праві.
52. Правове регулювання надання фінансових послуг.
53. Кредитний договір: поняття, види та правове забезпечення.
54. Цивільно-правові аспекти розрахунків в Україні.
55. Недоговірні зобов'язання у системі цивільного права України.
56. Особливості відшкодування майнової та моральної шкоди за цивільним законодавством.
57. Деліктні зобов'язання у цивільному праві.
58. Поняття, характерні ознаки та види спадкування.
59. Спадкові відносини: теоретико-правові аспекти.
60. Правові засади здійснення спадкових прав в Україні.

Тематика магістерських робіт з курсу "ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ"

1. Поняття, предмет, метод, система та джерела цивільного процесуального права.
2. Принципи цивільного процесуального права.
3. Цивільно процесуальні відносини.
4. Представництво в цивільному процесі.
5. Участь у цивільному процесі органів та осіб, яким надано захищати права, свободи і інтереси інших осіб.
6. Цивільна юрисдикція.
7. Підсудність цивільних справ.
8. Цивільні процесуальні сторони.
9. Судові виклики та повідомлення в цивільному процесі.
10. Судові витрати в цивільному процесі.
11. Заходи процесуального примусу в цивільному процесі.
12. Докази в цивільному процесі.
13. Доказування в цивільному процесі.
14. Позов як матеріально – правова вимога у позовному провадженні.
15. Поняття позовного провадження та його характерні ознаки.
16. Сторони як суб’єкти позовного провадження.
17. Треті особи як суб’єкти позовного провадження.
18. Умови об’єднання та роз’єднання позовів у цивільному процесі.
19. Забезпечення позову.
20. Поняття та сутність окремого провадження в цивільному процесі.
21. Особливості розгляду окремих категорій справ окремого провадження в цивільному процесі.
22. Наказне провадження в цивільному процесі.
23. Стадії цивільного процесу у суді першої інстанції.

24. Ускладнення у судовому розгляді цивільних справ.
25. Фіксування цивільного процесу.
26. Постанови суду першої інстанції (цивільний процес).
27. Апеляційне провадження в цивільній справі.
28. Касаційне провадження у цивільній справі.
29. Провадження у зв'язку з винятковими обставинами в цивільній справі.
30. Провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами в цивільній справі.
31. Звернення судових постанов у цивільній справі до виконання.
32. Відновлення втраченого судового провадження в цивільній справі.
33. Розмежування цивільної, господарської і адміністративної судових юрисдикцій.
34. Підсудність цивільних справ.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу «ТРУДОВЕ ПРАВО»

1. Становлення та розвиток правового регулювання трудових відносин в Україні.
2. Джерела трудового права України.
3. Працівники як суб'єкти трудового права України.
4. Істотні умови трудового договору: теоретичні та практичні питання.
5. Локальне нормативно-правове регулювання праці в умовах ринкової економіки.
6. Система принципів трудового права України.
7. Міжнародно-правове регулювання праці.
8. Теоретичні та практичні проблеми правового регулювання колективних відносин у сфері праці.
9. Форми захисту трудових прав найманых працівників в Україні.
10. Правове регулювання працевлаштування в Україні.
11. Правове регулювання відпусток за законодавством України.
12. Правове регулювання праці науковців та шляхи його вдосконалення.
13. Правовий статус медичних працівників за трудовим законодавством України.
14. Захист соціально-трудових прав працівників профспілками.
15. Правове регулювання праці державних службовців України.
16. Особливості правового регулювання праці молоді.
17. Матеріальне та моральне заохочення працівників органів внутрішніх справ України.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

1. Теоретико-правові засади правового забезпечення відносин у сфері господарювання України.
2. Господарське право у правовій системі України.
3. Джерела господарського права.
4. Особливості правового регулювання підприємницької діяльності в умовах обмежених ресурсів та глобальних змін клімату на планеті.
5. Актуальні проблеми захисту економічної конкуренції за законодавством України
6. Поняття та загальна характеристика суб'єктів господарського права.

7. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання в Україні.
8. Підприємство як основний суб'єкт господарювання в Україні.
9. Правовий режим діяльності корпоративних підприємств в Україні.
10. Правові засади діяльності господарських товариств.
11. Правове регулювання біржової діяльності в Україні.
12. Правове регулювання діяльності товарних бірж в Україні.
13. Правове регулювання діяльності фондою біржі в Україні.
14. Правовий режим майна суб'єктів господарювання.
15. Правові засади здійснення та захисту права державної власності в Україні.
16. Зобов'язальне право у системі господарського права України.
17. Правове регулювання договірних відносин у сфері господарювання.
18. Господарсько – правова відповідальність за порушення правил здійснення господарської діяльності в Україні.
19. Цінні папери у господарській діяльності.
20. Правове регулювання лізингових відносин в Україні.
21. Правове регулювання договору оренди.
22. Правове регулювання перевезень вантажів в Україні.
23. Правові засади створення та діяльності банків в Україні.
24. Правові засади торгівельної діяльності в Україні.
25. Правове регулювання перевезень у змішаному транспорті України.
26. Правове регулювання перевезень залізничним транспортом.
27. Правове регулювання інвестиційної діяльності за законодавством України.
28. Правове регулювання інноваційної діяльності за законодавством України.
29. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
30. Правове регулювання господарської діяльності у вільних економічних зонах України.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО»

1. Організаційно–правові засади господарського судочинства в Україні.
2. Господарське процесуальне право у правовій системі України.
3. Господарський суд у судовій системі України.
4. Принципи господарського процесуального права.
5. Підвідомчість і підсудність справ господарським судам.
6. Стадії господарського процесу.
7. Судові витрати та процесуальні строки в господарському процесі.
8. Суб'єкти господарського процесу.
9. Докази і доказування в господарському процесі.
10. Позов у господарському процесі.
11. Вирішення господарських спорів у суді першої інстанції.
12. Перегляд судових рішень з господарських спорів в апеляційному порядку.
13. Перегляд рішень, ухвали, постанови господарського суду у касаційному порядку.
14. Перегляд судових рішень господарського суду за нововиявленими обставинами.
15. Виконання рішення, ухвали, постанов господарського суду.
16. Провадження у справах про банкрутство.
17. Розгляд господарських спорів третейськими судами.

18. Розгляд господарських спорів арбітражними судами.
19. Розгляд господарських спорів Верховним судом України.
20. Особливості розгляду справ і вирішення спорів за участю іноземних суб'єктів.

Тематика магістерських робіт з курсу «ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО»

1. Актуальні правові питання у галузі охорони навколишнього природного середовища та раціонального природокористування.
2. Види права лісокористування.
3. Відповідальність за порушення екологічного законодавства.
4. Екологічне законодавство: сфери та напрями правового регулювання.
5. Місце екологічного права серед інших галузей права.
6. Організаційно-правові аспекти охорони навколишнього природного середовища та раціонального природокористування.
7. Організаційно-правові заходи охорони та відтворення водних ресурсів.
8. Організаційно-правові форми здійснення управління і контролю в екологічній сфері.
9. Особливості права власності на природні ресурси.
10. Особливості права природокористування.

Тематика дипломних робіт з курсу «ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО»

1. Правова охорона навколишнього природного середовища та раціонального природокористування.
2. Правове забезпечення охорони та використання рослинного світу.
3. Правовий режим надр в Україні.
4. Правові аспекти екологічного управління.
5. Реалізація громадянами України екологічних прав.
6. Судовий захист екологічних прав громадян України.
7. Сучасні правові підходи до вирішення проблем Чорнобильської зони відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення.
8. Тваринний світ як об'єкт охорони і використання.
9. Мисливство як вид права користування тваринним світом.
10. Правові основи лісокористування.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу "АГРАРНЕ ПРАВО"

1. Предмет та система аграрного права.
2. Правове становище сільськогосподарських кооперативів.
3. Правове становище сільськогосподарських виробничих кооперативів.
4. Права та обов'язки членів сільськогосподарських виробничих кооперативів.
5. Правове становище сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.
6. Правове становище фермерського господарства.

7. Правовий режим майна фермерського господарства.
8. Правове становище особистого селянського господарства.
9. Правове становище сільськогосподарських товариств.
10. Аграрно - договірні зобов'язання.
11. Поняття, види і зміст аграрних правовідносин.
12. Джерела аграрного права.
13. Характеристика учасників сільськогосподарського виробництва як суб'єктів аграрного права.
14. Загальні засади створення і державної реєстрації сільськогосподарських товаровиробників.
15. Характеристика установчих документів сільськогосподарських підприємств.
16. Особливості припинення сільськогосподарських підприємств.
17. Приватизація майна радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств.
18. Приватизація майна сільськогосподарських підприємств.
19. Особливості приватизації в окремих галузях АПК.
20. Правове регулювання паювання в аграрному секторі економіки.
21. Правове регулювання паювання майна.
22. Правові засади державного регулювання сільського господарства.
23. Державні сільськогосподарські інспекції – органи державного контролю АПК.
24. Правове становище державних сільськогосподарських підприємств.
25. Правові засади діяльності сільськогосподарських кооперативів.
26. Правове становище фермерського господарства.
27. Правове становище сільськогосподарських товариств.
28. Правові засади діяльності приватно–орендних сільськогосподарських підприємств.
29. Правове регулювання ведення особистого підсобного господарства.
30. Правове регулювання якості та безпечності сільськогосподарської продукції.
31. Правове регулювання рослинництва.
32. Правове регулювання галузі тваринництва.
33. Правове регулювання ветеринарної справи в Україні.
34. Правове забезпечення сільськогосподарського огорожництва.
35. Правове регулювання аграрного ринку.
36. Правове регулювання інвестицій в сільське господарство.
37. Правове регулювання соціального розвитку села.
38. Правове регулювання охорони праці в сільському господарстві.
39. Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві.
40. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.
41. Аграрне законодавство країн–членів ЄС.

Тематика магістерських (дипломних) робіт з курсу "ФІЛОСОФІЯ ПРАВА"

1. Проблема методу і методології філософії права.
2. Специфіка світоглядно-методологічних джерел, основні форми, достоїнства і недоліки правового позитивізму.
3. Специфіка світоглядно-методологічних джерел, основні форми, достоїнства і недоліки правового об'єктивізму.
4. Гуманістичний сенс природно-правового мислення. Основні концепції природного права.

5. Специфіка світоглядно-методологічних джерел, основні форми, достоїнства і недоліки правового суб'єктивізму.
6. Позиція інтерсуб'єктивності в осмисленні права, її світоглядно-методологічні джерела, основні форми, достоїнства і недоліки.
7. Виникнення і розвиток філософсько-правових поглядів в епоху античної культури.
8. Філософсько-правова думка епохи Відродження та періоду Реформації: традиція і сучасність.
9. Філософія права Нового часу та доби Просвітництва: традиція і сучасність.
10. Етико-правові ідеї філософії Іммануїла Канта.
11. Філософія права Георга Вільгельма Фрідріха Гегеля.
12. Позитивні і негативні сторони марксистської теорії сутності права.
13. Сучасна філософія права і проблема трансформації юридичного позитивізму і нео- та постпозитивізму.
14. Проблема дослідження сутнісних характеристик права в контексті інтерсуб'єктивної парадигми права.
15. Проблема дослідження сутнісних характеристик права в феноменологічній концепції філософії права.
16. Проблема дослідження сутнісних характеристик права в герменевтичній концепції права.
17. Проблема дослідження сутнісних характеристик права в комунікативній концепції права.
18. Філософія права в Україні: виникнення, світоглядно-методологічні витоки, основні ідеї, тенденції розвитку.
19. Проблема правової онтології (природа і структура права).
20. Правова антропологія: гуманістична природа права.
21. Проблема безумовної цінності прав людини.
22. Правова аксіологія: ціннісні основи права.
23. Свобода як цінність, право як форма свободи.
24. Справедливість як основна правова цінність.
25. Проблема правового ідеалу і його роль в правовому житті.
26. Проблема рівності в філософії права, співвідношення свободи і рівності в правовій культурі.
27. Проблема справедливості в системі правової культури, взаємозв'язок справедливості зі свободою, рівністю і суспільним ідеалом.
28. Універсальне і культурно-особливе у ціннісному вимірі права (правосвідомість як проблема філософії права).
29. Проблема взаємодії універсально-цивілізаційного і специфічно культурного в сучасній правосвідомості.
30. Проблема правового менталітету та його співвідношення з правосвідомістю.
Характерні риси українського правового менталітету.
31. Філософські проблеми права і влади у пост тоталітарному суспільстві (приклад України).
32. Роль і місце правових норм в дипломатичному протоколі в сучасних міжнародних відносинах
33. Роль дипломатичного протоколу в реалізації норм міжнародного права

34. Генезис і еволюція дипломатичного протоколу як важливого інструменту держави у сфері міжнародного права
35. Офіційні візити - феномен реалізації правових і етичних норм дипломатичного протоколу
36. Сутність і міжнародно-правові основи дипломатичних привілеїв і імунітету

ВИМОГИ ДО СТАТТІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ УПРАВЛІННЯ

Вимоги до структури та оформлення матеріалу статей

1. Довідка про автора:

- Прізвище, ім'я, по-батькові студента;
- Форма навчання;
- Факультет;
- Телефон,
- E-mail
- Довідка про наукового керівника (П.І.П., вчене звання)

2. Обсяг статті:

- 12 тис. знаків (5-8 сторінок А4)
- **14 шрифт “Times New Roman”, полуторний інтервал, всі поля 2 см, абзац 1,5 см;**
- 3. **П.І.П.** (українською, російською та англійською мовами);
- 4. **Назва статті** (українською, російською та англійською мовами);
- 5. **Коротка анонтація** (3–5 речень), **ключові слова** (5-6 позицій) українською, російською та англійською мовами;

6. У статті мають бути такі підрозділи (рубрики) (Стаття має включати наступні структурні підрозділи відповідно до постанови президії ВАК України від 15.01.2003 р. № 7-05/1 “Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України”:

- **Постановка проблеми** у загальному вигляді та її зв’язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- **Аналіз останніх досліджень і публікацій**, в яких започатковано розв’язання даної проблеми і на які спирається автор;
- **Невирішені раніше частини загальної проблеми**, котрим присвячується означена стаття;
- **Мета дослідження**;
- **Основні результати дослідження** з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- **Висновки** з даного дослідження, у тому числі з науковою новизною, й **перспективи подальших розвідок** у даному напрямку.

- **Література.**

7. Стаття має бути структурованою – розділи з назвами, чітко виділені (**напівжирним шрифтом**), головні думки (**курсивом**);

8. Посилання [ ]

- В статті мають бути посилання **на літературу**, або джерела (посилання на ту чи іншу роботу повинні позначатися в тексті у квадратних дужках [1] за порядковим номером у списку літератури.

- Посилання на **джерела статистичних даних** (на всі Угоди, Документи, Постанови, Розпорядження, Закони, Програми, цифрові показники), позначається в тексті у квадратних дужках [ ], і виносяться до списку літератури, або джерел.

- Посилання на **прізвища науковців, авторів (їх роботи)**, потрібно робити **обов’язково**, позначаються в тексті у квадратних дужках біля прізвища (Н-д Бондар С.О. [2], і виносяться до списку літератури, або джерела їх робота (видання).

- Посилання на підручники, навчальні посібники, газети і ненаукові журнали – **небажені**, потрібно робити посилання на конкретного автора даного видання.

- Посилання на власні публікації допускаються тільки у випадку крайньої необхідності, позначаються в тексті у квадратних дужках [ ], і виносяться до списку літератури, або джерел;

9. Рисунки, Таблиці, Формули

- На всі Рис., Таблиці, Формули, потрібно робити посилання **обов'язково**, позначаються в тексті у квадратних дужках [ ], і виносяться до списку літератури, або джерел, якщо даний (рис., табл., форм.) була взята з якогось джерела, чи літератури. Якщо Рис., Таблиця, Формула була зроблена автором самостійно, потрібно робити також посилання, але із зазначенням [*авторська розробка*].

- Рис., Таблиці, потрібно підписувати (*Наприклад:* Рис. 1. Структура економічного досвіду України в США [5], Таблиця 1. Економіка України [*авторська розробка*])

- **Рисунки** потрібно власноруч будувати Microsoft Word, Excel (**скановане небажане!!!**) мають бути якісні ілюстративні матеріали придатні для зміни шрифту.

- **Таблиці** будуються власноруч в Microsoft Word (**скановане небажане!!!**), таблиці повинні бути компактні.

- **Формули** будуються власноруч Microsoft Equation 3.0 (**скановане небажане!!!**) – формули чіткі, із загальноприйнятим використанням символів, з нумерацією у круглих дужках .(*Наприклад:* $2d + 6d$ (1));

10. Література (джерела):

- Кількість літератури (джерел) повинна бути не менше **10 джерел і вистроєна за абеткою**.

- Першими в літературі ставляться **нормативні документи** за важливістю, всі інші за **абеткою**, але спочатку укр. та рос., а потім іншомовні). Звернути увагу, що в літературі потрібно вставляти **роботи науковців**.

- Якщо добавляється **електронне посиланні**, то спочатку вказуєте назву (материал, який використовувався при написанні статті) даної роботи, а потім електронний ресурс.

- Роботи авторів (науковців), на прізвища яких є посилання в тексті, на всі Угоди, Документи, Постанови, Розпорядження, Закони, Програми, цифрові показники, рисунки, таблиці, мають бути внесені в список літератури (джерел).

- Джерела повинні бути оформленні за ВАК-формою 23 «Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті»;

Матеріали мають бути надані роздрукованими на папері та в електронному вигляді (на носії);

Підпис наукового керівника на першій сторінці статті повинен бути обов'язково.

ПРИКЛАД СТАТТІ

М.М. Шинкарак

Заочна форма навчання
Спеціальність «правознавство»
тел. моб, дом. (000) 000-00-00
e-mail: marhka@igmir.net

Науковий керівник:
д.ю.н., професор **A.A. Мукач**

ПРЕДСТАВНИЦТВО ЗА ДОВІРЕНІСТЮ

В статті розглядається проблема правового регулювання відносин представництва у цивільному праві як універсальної форми реалізації та здійснення учасниками цивільних правовідносин суб'єктивних прав та обов'язків.

Ключові слова: Представництво у цивільному праві, добровільне представництво, довіреність, цивільно-правова відповідальність.

М.Н. Шинкарак

ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО ПО ДОВЕРЕННОСТИ

В статье рассматривается проблема правового регулирования отношений представительства в гражданском праве как универсальной формы реализации и осуществления участниками гражданских правоотношений субъективных прав и обязательств.

Ключевые слова: Представительство в гражданском праве, добровольное представительство, доверенность, гражданско правовая ответственность.

M.M. Shynkarak

REPRESENTATION BY PROXY

In the article the problem of legal regulation of relations representation in civil law as a universal form of exercise participants and civil relations of subjective rights and duties.

Keywords: Representative in civil law, voluntarily representative office, Power of Attorney, civil liability.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку та удосконалення цивільного законодавства ... Передусім звертає на себе увагу це поняття як правовідношення (чого, до речі, не існувало в ЦК УРСР 1963 р.) [8]. ...

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науково-періодичною базою статті стали праці Н.В. Рабинович [5], І.Спасибо-Фатеєва [4], Є.О. Харитонова [7], С.Я.Фурси [11], та ін...

Мета дослідження. Основною метою дослідження є комплексний теоретичний аналіз правових норм,...

Основні результати дослідження. Відповідно до ч. 3 ст. 244 Цивільного кодексу України, довіреністю є письмовий документ, що видається однією особою іншій особі для представництва перед третіми osobами [2]...

Таблиця 1.

Документація [7, с. 136]

Група документів	Документ
Аналітичні і первинні документи	Книга, ордери, виписки
Первинні документи	Звіт про виконану роботу посвідчення тощо

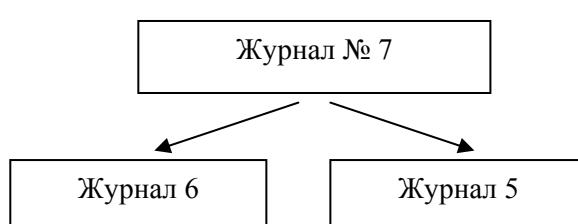

Рис. 1. Журнал [авторська розробка]

Висновки. Отже, метою представництва є здійснення представником угод та інших юридичних дій в інтересах та за рахунок особи, яку він представляє. Угоди які здійснюються представником, є його власними, самостійними вольовими діями, які створюють, змінюють або припиняють цивільні права і обов'язки у іншої особи-особи, яку представляють.

Література

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30, – Ст.141.
2. Цивільний кодекс України: Офіційне видання від 16 січня 2003 року №435-УІ // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40-44. – Ст.356.
3. Гражданское право в вопросах и ответах: Учебное пособие / Под редакцией Е.А. Харитонова. – X.: 2001. – 416 с.
4. Спасибо-Фатеєва І. В. Гражданский кодекс – ответы на вопросы читателей // Мала енциклопедія нотаріуса, 2004. – № 2. – С. 54-61.
5. Рабинович П., Панкевич І. Межі прав людини і Конституція України II Право України. – 1997. – №5. – С. 19-24
6. Спасибо-Фатеєва Інна. Деякі проблеми представництва та довіреностей // Нотаріат для Вас. – 2007. – №11. – С. 7-11.
7. Харитонов Є.О., Харитонова О.І., Дрішлюк А.І. Добровільне представництво у цивільному праві України: Навчальний посібник. – К.: Істина, 2007. – 176 с.
8. Цивільне право України: Підручник: У 2 Томах: Том 1/ За загальною редакцією В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатеєвої, В.Л.Яроцького – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 480 с.
9. Цивільний кодекс України: Коментар / За загальною редакцією Є.О. Харитонова, О.М. Калітенко – Одеса: Юридична література, 2004. – 1112 с.
10. Фурси С.Я., Фурси Є.І. Нотаріат в Україні: Теорія і практика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: А.С.К., 2001. – 976 с.

Стаття надійшла до редакції 10.12.2011.

Відповідальний технічний редактор:
Цаплюк І.В.

Підп.до друку. 03.09.2012. Формат вид. 60x80¹/₁₆
Папір офсет. № 1. Офс. друк. Гарн. «ArialСуг»
Ум. друк. арк. 3,76. Обл.-вид. арк. 3,16.

03151, Україна, м. Київ, вул. Вінницька, 10
Телефон (044) 246-24-46; Тел/факс (044) 246-24-40
E-mail: nam@nam.kiev.ua
Інтернет: www.nam.kiev.ua